

***MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH
I
NADWYŻKOWYCH
W MIEŚCIE OSTROŁĘKA
I
W POWIECIE OSTROŁĘCKIM
W 2015 ROKU***

OSTROŁĘKA 2016

Spis treści

Wstęp	3
I. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	5
1.1 .Analiza ogólnej sytuacji w mieście Ostrołęka. Stan na koniec 2015 r.....	5
1.2. Analiza ogólnej sytuacji w powiecie ostrołęckim. Stan na koniec 2015 r.....	17
II. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	29
2.1. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Ostrołęka na koniec 2015 roku.....	32
2.2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim na koniec 2015 roku.....	36
III. Analiza umiejętności i uprawnień	40
3.1. Analiza umiejętności i uprawnień w mieście Ostrołęka.....	41
3.2. Analiza umiejętności i uprawnień w powiecie ostrołęckim.....	43
IV. Analiza rynku edukacyjnego	44
4.1. Analiza rynku edukacyjnego w mieście Ostrołęka.....	47
4.2. Analiza rynku edukacyjnego w powiecie ostrołęckim.....	51
V. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	53
5.1. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw w mieście Ostrołęka.....	54
5.2. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw w powiecie ostrołęckim.....	65
VI. Prognoza lokalnego rynku pracy	76
6.1. Prognoza lokalnego rynku pracy w mieście Ostrołęka.....	76
6.2. Prognoza lokalnego rynku pracy w powiecie ostrołęckim.....	80
Wnioski	83
Spis wykresów	85
Spis tabel	87

WSTĘP

Niniejsze opracowanie „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Ostrołęka i powiecie ostrołęckim w 2015 roku*” jest kolejnym, opracowaniem, który przedstawia analizę zjawiska bezrobocia, notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce w 2015 roku, według danych i stanu z dnia 31 grudnia 2015 roku. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest metodą obserwacji i analizy zmian i tendencji zachodzących na lokalnych rynkach pracy. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych pełni ważną rolę zwłaszcza w sytuacjach zmian zachodzących na rynku pracy w skali całego kraju, jak i w skali mikro na poziomie danego powiatu. W ostatnim roku zmiany, które wystąpiły na rynku pracy spowodowały znaczną dekonstrukcję dotychczasowych wskaźników bezrobocia, które w wielu przypadkach uległy zdecydowanej poprawie. W określonych zawodach, dużych i elementarnych grupach zawodowych oraz w wybranych branżach jest i prawdopodobnie będzie dużo łatwiej o pracę, dlatego taką istotną rolę pełni monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Celem prezentowanego raportu jest przede wszystkim stworzenie klasyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim, na które występuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie ze strony lokalnych pracodawców oraz zawodów w których występuje mniejszy lub większy odsetek osób bezrobotnych, którzy nie mogą podjąć pracy ze względu na brak ofert pracy w danym zawodzie. Zaletą narzędzia diagnozującego strukturę bezrobocia i zmian dokonujących się na lokalnym rynku pracy, jakim jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest również możliwość uzyskania priorytetowych informacji przydatnych dla wszystkich uczestników rynku pracy. Stała analiza zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach pozwala, poprzez lepsze dopasowanie kwalifikacji lub ich zmianę, spełnić oczekiwania kadrowe pracodawców. Ranking ma istotne znaczenie również w wyznaczeniu kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawnieniu poradnictwa zawodowego oraz ułatwieniu realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest skierowany także do osób bezrobotnych, poszukujących pracy, i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych. Opracowanie to powinno służyć przedstawicielom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazując konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Niniejsze opracowanie

zostało sporządzone w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, tablice wynikowe przygotowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dane Głównego Urzędu Statystycznego, dane pozyskane z systemu Syriusz, dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN, wyniki badań ofert pracy w Internecie oraz wyniki badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw przeprowadzonego w październiku 2015 roku. Aplikacja Monitoring Zawodów pozwala na wykorzystanie w formie edycji zestawień zawierających wyliczone wskaźniki umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jak również pozwala na przeprowadzenie analizy i interpretację uzyskanych wyników. Dokonana analiza została przygotowana według zaleceń metodycznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku z dnia 20 kwietnia 2004 r. Na potrzeby sporządzenia niniejszego raportu przyjęto także założenie, iż analizowane będą te wskaźniki i te zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych służy przede wszystkim ocenie relacji oraz niedopasowania pomiędzy popytową i podażową stroną rynku pracy. W kontekście prawidłowej oceny sytuacji na rynku pracy – w tym określenia elementarnych grup zawodów odznaczających się deficytem bądź nadwyżką – niezwykle istotna wydaje się całościowa analiza rynku pracy i rynku edukacyjnego. Mając na uwadze wykorzystanie pełnego zasobu informacji o rynku pracy i rynku edukacyjnym, zakłada się, że monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych będzie składał się z sześciu elementów. Jednakże nie tylko zakres wykorzystywanych danych ma wpływ na zwiększenie użyteczności monitoringu, ale również częstotliwość ich pozyskiwania. Im dane są częściej zbierane, tym są bardziej aktualne.

1. ANALIZA OGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

1.1. Analiza ogólnej sytuacji w mieście Ostrołęka. Stan na koniec 2015 r.

Na koniec 2015 roku w mieście Ostrołęka zarejestrowanych było 3 311 osób bezrobotnych, jest to o 437 osób mniej niż w roku wcześniejszym. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2015 roku wyniosła 13,3 %.

Wykres 1 - Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce z terenu miasta Ostrołęka w 2015 roku (opracowanie własne)

Tabela nr 1. Wybrane kategorie bezrobotnych w mieście Ostrołęka na koniec 2014 i 2015 roku (opracowanie własne)

BEZROBOTNI	31.XII.2014	31.XII.2015	zmiana wobec 2014	
			liczba	%
I	II	III	IV	V
OGÓŁEM w tym wg	3 748	3 311	- 437	- 11,66 %
WYKSZTAŁCENIA				
wyższe	565	486	- 79	- 13,98 %
policealne i śr. zawodowe	1 068	920	- 148	- 13,86 %
ogólnokształcące	418	401	- 17	- 4,07 %
zasadnicze zawodowe	975	838	- 137	- 14,08 %
gimnazjalne i poniżej	722	666	- 56	- 7,76 %
WIEKU				
kobiety	1 936	1 699	-237	-12,24%
mężczyźni	1 812	1 612	-200	-11,04%
STAŻU PRACY				
bez stażu	640	552	- 88	- 13,75 %
do 1 roku	618	582	- 36	- 5,82 %
1 - 5 lat	799	698	- 101	- 12,64 %
5 - 10 lat	492	456	- 36	- 7,32 %
10 - 20 lat	595	516	- 79	- 13,28 %
20 - 30 lat	427	363	- 64	- 14,99 %
30 lat i więcej	177	144	- 33	- 18,64 %
CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY				
do 1 miesiąca	224	176	- 48	- 21,43 %
1 - 3 miesięcy	522	447	- 75	- 14,37 %
3 - 6 miesięcy	491	414	- 77	- 15,68 %
6 - 12 miesięcy	595	540	- 55	- 9,24 %
12 - 24 miesiące	662	598	- 69	- 10,42 %
pow. 24 miesięcy	1 254	1 136	- 118	- 9,41 %
STOPA BEZROBOCIA	14,9 %	13,3%	- 1,7 %	X

Populacja kobiet stanowiła 51,32 % bezrobotnych w mieście Ostrołęka (1699 osób). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych kobiet o 12,24 % (o 237osób).

W strukturze bezrobotnych według wieku, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 roku życia (26,73 % bezrobotnych), natomiast wzrasta odsetek osób bezrobotnych powyżej 60 roku życia, który na koniec roku wynosił 5,73 % ogółu bezrobotnych.

Największy odsetek wśród bezrobotnych w mieście Ostrołęka stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (27,79%), natomiast najniższy spadek liczby bezrobotnych odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem ogólnokształcącym o 4,07 %.

W strukturze bezrobotnych według stażu pracy na koniec 2015 r. najwięcej było zarejestrowanych osób ze stażem od 1 do 5 lat (21,08 %) oraz ze stażem do 1 roku (17,58 %). Z kolei największy względny spadek liczby bezrobotnych nastąpił wśród osób ze stażem od 1 do 5 lat, o 101 osoby (o 12,64 %) oraz wśród osób z niewielkim stażem pracy do roku o 88 osób (o 13,75 %).

W strukturze osób bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy najwięcej było osób zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy (34,31 %).

Udział poszczególnych grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy- miasto Ostrołęka (opracowanie własne PUP)

	stan na 31.XII.2015	procent ogółu bezrobotnych
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym:	2 974	89,82 %
do 30 roku życia	842	25,43 %
W tym do 25 roku życia	408	12,33 %
Długotrwale bezrobotne	2 155	65,09 %
powyżej 50 roku życia	984	29,72 %
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	479	14,47 %
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do		
18 roku życia	15	0,46 %
niepełnosprawni	195	5,89 %

W 2015 roku Pracodawcy zgłosili do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce zapotrzebowanie na 1407 stanowisk pracy. Najwięcej ofert zgłaszano dla robotników przemysłowych i rzemieślników, pracowników usług i sprzedawców, pracowników wykonujących prace proste.

Tabela nr 3. Zgłoszone w 2015 roku wolne stanowiska pracy wg zawodów
– miasto Ostrołęka (opracowanie własne PUP Ostrołęka)

Robotnik gospodarczy	152
Sprzedawca	67
Pomocniczy robotnik budowlany	66
Pomocniczy robotnik szklarniowy	60
Sprzątaczk	56
Operator maszyn krojących i wykrawających do papieru	49
Technik prac biurowych*	44
Rozbieracz-wykrawacz	40
Kierowca samochodu ciężarowego	37
Murarz	35
Operator wózków jezdniowych(widłowych)	35
Spawacz	30
Opiekun osoby starszej	28
Malarz budowlany	24
Bukarz	21
Tajemniczy klient	20
Kierowca autobusu	20
Mechanik pojazdów samochodowych	19
Pomoc kuchenna	18
Magazynier	15
Agent ubezpieczeniowy	15

Tabela nr 4. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa w 2015 Roku – miasto Ostrołęka (na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	276
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	101
3115	Technicy mechanicy	100
7222	Ślusarze i pokrewni	95
7112	Murarze i pokrewni	86
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	69
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	67
5120	Kucharze	66
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	65
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	58
9112	Pomoce i sprzętaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	55
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	53
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	53
3112	Technicy budownictwa	50
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	50
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	50
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	49
5153	Gospodarze budynków	45
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	35
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	34
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	34

Analizując strukturę zawodową bezrobotnych należy stwierdzić, że wśród zawodów, w których liczba jest największa prym wiodą sprzedawcy, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, technicy mechanicy, ślusarze i pokrewni, murarze i pokrewni oraz specjaliści do spraw administracji i rozwoju.

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku napływu osób bezrobotnych. W 2015 roku największy napływ nastąpił sprzedawców, techników mechaników, średniego personelu do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych, specjalistów do spraw administracji i rozwoju, ślusarzy, murarzy, specjalistów do spraw administracji i rozwoju.

Tabela nr 5. Grupy zawodów, w których napływ bezrobotnych był największy w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	261
3115	Technicy mechanicy	97
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	89
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	87
7222	Ślusarze i pokrewni	69
7112	Murarze i pokrewni	65
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	65
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	62
5120	Kucharze	55
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	48
7412	Elektromechanicy i elektrycy	47
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	47
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	45
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	41
5153	Gospodarze budynków	36
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	34
2631	Ekonomiści	33
3112	Technicy budownictwa	33
5141	Fryzjerzy	33
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	33

Wśród grup zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy należy wymienić m.in. żołnierzy szeregowych, kierowników do spraw obsługi biznesu i zarządzania, matematyków, aktuariuszy i statystyków, specjalistów do spraw ochrony środowiska, inżynierowie telekomunikacji, specjaliści ochrony zdrowia, filolodzy, bibliotekoznawcy.

Tabela nr 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
0310	Żołnierze szeregowi	100,00
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	100,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	100,00
2114	Specjaliści nauk o Ziemi	100,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	100,00
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	100,00
2152	Inżynierowie elektronicy	100,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	100,00
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	100,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	100,00
2643	Filolodzy i tłumacze	100,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100,00
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	100,00
3212	Technicy analityki medycznej	100,00
3214	Technicy medyczni i dentyści	100,00
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	100,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	100,00
3323	Zaopatrzeniowcy	100,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	100,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	100,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	100,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	100,00
4412	Listonosze i pokrewni	100,00
5152	Pracownicy usług domowych	100,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	100,00
5246	Wydawcy posiłków	100,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	100,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	100,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	100,00

	gdzie indziej niesklasyfikowani	
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7121	Dekarze	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	100,00
7311	Mechanicy precyzyjni	100,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	100,00
7322	Drukarze	100,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	100,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	100,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	100,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	100,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	100,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	100,00
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	100,00
8350	Marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)	100,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	100,00
9215	Robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie	100,00
9612	Sortowacze odpadów	100,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	100,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	100,00

W przypadku zawodów, wśród których wskaźnik płynności bezrobotnych jest największy dominują: operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna, specjaliści ochrony zdrowia, monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych kosmetyczki i pokrewni, cieśle i stolarze budowlani oraz spawacze i pokrewni, natomiast na przeciwnym biegunie znaleźli się m.in. kierownicy do spraw finansowych, chemicy, inżynierowie telekomunikacji, audiofonolodzy i logopedzi, archiwiści i muzealnicy, bibliotekoznawcy i specjaliści do spraw zarządzania informacją.

Tabela nr 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2015 r. – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	6,00
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	5,00
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	4,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	3,33
2413	Analitycy finansowi	3,00
3323	Zaopatrzeniowcy	3,00
3431	Fotografowie	3,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	3,00
7115	Cieśle i stolarze budowlani	3,00
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	3,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	3,00
3240	Technicy weterynarii	2,40
7212	Spawacze i pokrewni	2,38
2643	Filolodzy i tłumacze	2,33
4110	Pracownicy obsługi biurowej	2,20
5142	Kosmetyczki i pokrewni	2,20

Tabela nr 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2015 r. – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0,00
2113	Chemicy	0,00
2153	Inżynierowie telekomunikacji	0,00
2294	Audiofonolodzy i logopedzi	0,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	0,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	0,00
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	0,00
3251	Asystenci dentystyczni	0,00
3437	Tancerze	0,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	0,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	0,00
5221	Właściciele sklepów	0,00
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	0,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0,33
3143	Technicy leśnictwa	0,33
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0,33

1.2 .Analiza ogólnej sytuacji w powiecie ostrołęckim. Stan na koniec 2015 r.

Na koniec 2015 roku w powiecie ostrołęckim zarejestrowanych było 4 997 osób bezrobotnych, jest to o 630 osób mniej niż w roku wcześniejszym. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2015 roku wyniosła 15,3%.

Wykres 2 - Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy w Ostrołęce z terenu powiatu ostrołęckiego w 2015 roku (opracowanie własne)

Tabela nr 9. Wybrane kategorie bezrobotnych w powiecie ostrołęckim na koniec 2014 i 2015 roku (opracowanie własne)

BEZROBOTNI			Zmiana wobec 2014 r.	
	31.XII.2014	31.XII.2015	liczba	%
I	II	III	IV	V
OGÓŁEM w tym wg	5 628	4 997	- 631	- 11,22%
WYKSZTAŁCENIA				
wyższe	627	527	- 100	- 15,65 %
policealne i śr. zawodowe	1 563	1 382	- 181	- 11,58%
ogólnokształcące	568	516	- 52	- 9,16 %
zasadnicze zawodowe	1 514	1 359	- 155	- 10,24 %
gimnazjalne i poniżej	1 356	1 213	- 143	- 10,55 %
PŁCI				
kobiety	2 904	2 512	-392	-13,50%
mężczyźni	2 724	2 485	-239	-8,78%
WIEKU				
18 - 24	1 383	1 208	- 175	- 12,66 %
25 - 34	1 654	1 438	- 216	- 13,06 %
35 - 44	1 032	938	- 94	- 9,11 %
45 - 54	981	830	- 151	- 15,40%
55 - 59	429	406	- 23	- 5,37 %
60 - 64	149	177	+ 28	18,80 %
STAŻU PRACY				
bez stażu	1 447	1 175	- 272	- 18,80 %
do 1 roku	968	934	- 34	- 3,52 %
1 - 5 lat	1 343	1 263	- 80	- 5,96 %
5 - 10 lat	749	641	- 108	- 14,42%
10 - 20 lat	672	601	- 71	- 10,57 %
20 - 30 lat	350	303	- 47	- 13,43 %
30 lat i więcej	99	80	- 19	- 19,20 %
CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY				
do 1 miesiąca	319	312	- 7	- 2,20 %
1 - 3 miesięcy	788	715	- 73	- 9,27 %
3 - 6 miesięcy	779	750	- 29	- 3,73%
6 - 12 miesięcy	822	746	- 76	- 9,25 %
12 - 24 miesiące	1 116	879	- 237	- 21,24 %
pow. 24 miesięcy	1 804	1 595	- 209	- 11,53 %
STOPA BEZROBOCIA	17,1 %	15,3%	- 1,8 %	X

Populacja kobiet stanowiła 50,27% bezrobotnych w powiecie ostrołęckim (2 512 osoby). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił spadek liczby bezrobotnych kobiet o 13,50 % (o 392 osoby).

W strukturze bezrobotnych według wieku, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 roku życia (28,77% bezrobotnych), natomiast wzrasta odsetek osób bezrobotnych powyżej 60 roku życia, który na koniec roku wynosił 3,54 % ogółu bezrobotnych w powiecie ostrołęckim.

Największy odsetek wśród bezrobotnych w powiecie ostrołęckim stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (27,61%), natomiast najniższy spadek liczby bezrobotnych odnotowano wśród osób legitymujących się wykształceniem ogólnokształcącym - o 9,16 %.

W strukturze bezrobotnych według stażu pracy na koniec 2015 r. najwięcej było zarejestrowanych osób ze stażem od 1 do 5 lat (25,27%) oraz bez stażu pracy (23,53%). Największy względny spadek liczby bezrobotnych nastąpił wśród osób bez stażu pracy o 272 osób (o 18,80%).

W strukturze osób bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy najwięcej było osób zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy (31,92%).

Udział poszczególnych grup bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 10. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy – powiat ostrołęcki (opracowanie własne PUP)

	stan na 31.XII.2015	procent ogółu bezrobotnych
osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym:	4 508	90,20 %
do 30 roku życia	2 029	40,60 %
W tym do 25 roku życia	1 209	24,19 %
Długotrwale bezrobotne	3 060	61,23 %
powyżej 50 roku życia	1 000	20,01 %
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	857	17,15 %
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	16	0,32 %
niepełnosprawni	143	2,87 %

W 2015 roku Pracodawcy zgłosili najwięcej ofert dla robotników gospodarczych, sprzedawców, techników prac biurowych, mechaników pojazdów ciężarowych.

Tabela nr 11. Zgłoszone w 2015 roku wolne stanowiska pracy wg zawodów – powiat ostrołęcki (opracowanie własne PUP Ostrołęka)

515303	Robotnik gospodarczy	187
522301	Sprzedawca*	48
411004	Technik prac biurowych*	16
723103	Mechanik pojazdów samochodowych*	15
752205	Stolarz*	13
512001	Kucharz*	10
712303	Tynkarz	10
911207	Sprzątaczką biurową	10
513201	Barista	8
751204	Piekarz*	8
751201	Cukiernik*	7
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej*	6
432103	Magazynier	6
531204	Asystent nauczyciela w szkole	6
234201	Nauczyciel przedszkola	5
513101	Kelner*	5
515190	Pozostali pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	5
751106	Ubojowy	5
751190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	5
817210	Pilarz	5

Tabela nr 12. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa w 2015 roku – powiat ostrołęcki (na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni (31.12.2015)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	382
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	151
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	140
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	139
5153	Gospodarze budynków	137
7222	Ślusarze i pokrewni	106
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	102
7112	Murarze i pokrewni	101
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	101
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	101
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	99
5120	Kucharze	93
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	92
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	85
3115	Technicy mechanicy	77
5141	Fryzjerzy	68
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	61
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	60
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	55
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	48

Analizując strukturę zawodową bezrobotnych należy stwierdzić, że wśród zawodów, w których liczba jest największa prym wiodą sprzedawcy, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, mechanicy pojazdów samochodowych.

Tabela nr 13. Grupy zawodów, w których napływ bezrobotnych był największy w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Bezrobotni (napływ 2015)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	305
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	164
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	157
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	110
6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	108
7112	Murarze i pokrewni	95
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	94
5153	Gospodarze budynków	91
7222	Ślusarze i pokrewni	88
3115	Technicy mechanicy	80
5120	Kucharze	80
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	80
5141	Fryzjerzy	76
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	75
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	74
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	65
7412	Elektromechanicy i elektrycy	60
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	58
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	54
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	52

Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku napływu osób bezrobotnych. W 2015 roku największy napływ nastąpił wśród sprzedawców, średniego personelu do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych mechaników pojazdów samochodowych, specjaliści do spraw administracji i rozwoju, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, murarze, piekarze, cukiernicy.

Wśród grup zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy należy wymienić m.in. oficerów sił zbrojnych, matematyków, aktuariuszów i statystyków, inżynierów inżynierii środowiska, inżynierów elektryków i elektroników, architektów, specjalistów ochrony zdrowia.

Tabela nr 14. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2015 roku powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik
0110	Oficerowie sił zbrojnych	100,0000
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	100,0000
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	100,0000
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	100,0000
2151	Inżynierowie elektrycy	100,0000
2152	Inżynierowie elektronicy	100,0000
2161	Architekci	100,0000
2299	Specjaliści ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowani	100,0000
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	100,0000
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	100,0000
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,0000
2632	Archeolodzy, socjologowie i specjaliści dziedzin pokrewnych	100,0000
2634	Psycholodzy i pokrewni	100,0000
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	100,0000
3117	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	100,0000
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	100,0000
3230	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	100,0000
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	100,0000
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	100,0000
3313	Księgowi	100,0000

W przypadku zawodów, wśród których wskaźnik płynności bezrobotnych jest największy dominują: inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani, monterzy, kasjerzy i sprzedawcy biletów, maszyniści kotłów parowych i pokrewni, pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji.

Tabela nr 15. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	5,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	5,00
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	4,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	4,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	3,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	3,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	3,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	3,00
7115	Cieśle i stolarze budowlani	2,67
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	2,50
2632	Archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych	2,33
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	2,33
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	2,20
8341	Operatorzy maszyn wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	2,10
6113	Ogrodnicy	2,06

Tabela nr 16. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0,00
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	0,00
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	0,00
5246	Wydawcy posiłków	0,00
5311	Opiekunowie dziecięcy	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	0,00
6112	Sadownicy	0,00
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0,00
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0,00
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
9612	Sortowacze odpadów	0,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0,33

II. RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowią najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Prezentowane są w informacjach sygnałnych (w ujęciu półrocznym) oraz w rocznych raportach z monitoringu (roczny okres sprawozdawczy). Celem konstrukcji rankingów jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingów zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwala dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienie poradnictwa zawodowego. Konstrukcja rankingu opiera się na zestawieniu popytowej i podażowej strony rynku pracy. Jako podażową stronę rynku pracy przyjęto liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy. Założono, że dane gromadzone przez PUP stanowią wyczerpujące źródło informacji o liczbie bezrobotnych i strukturze zawodowej bezrobotnych. Natomiast popyt na rynku pracy określono jako liczbę wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Z powodu, iż oferty pracy zgłaszane przed pracodawców do PUP stanowią jedynie część informacji o popytowej stronie rynku pracy, do rankingu włączono oferty pracy podmiotów publicznych (zamieszczanych w BIP) oraz oferty pracy publikowane w internetowych serwisach rekrutacyjnych. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych konstruowany jest dla elementarnych grup zawodów w oparciu o: dane o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych i ofertach pracy (wolnych miejscach pracy i miejscach aktywizacji zawodowej) z systemu Syriusz, dane o liczbie ofert pracy w Internecie gromadzone przez WUP; dane o liczbie ofert pracy podmiotów publicznych (BIP) gromadzone przez WUP.

Proces konstrukcji rankingu można podzielić na trzy etapy:

- a) przygotowanie bazy danych (agregacja danych z systemu Syriusz oraz dołączenie ofert pracy w Internecie i tych z BIP),
- b) kalkulacja mierników (wskaźnik dostępności ofert pracy, wskaźnik długotrwałego bezrobocia, wskaźnik płynności bezrobotnych),
- c) identyfikacja zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych.

Podstawowe zmienne wykorzystywane do budowy mierników w monitoringu:

$\bar{B}_t^k$ – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

$\bar{O}_t^k$ – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

DB_t^k – liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Nazwa i wzór wskaźnika	Sposób interpretacji
<p>Wskaźnik dostępności oferty pracy</p> $B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$	<p>Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k. Przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$. $B/O_t^k = 0$ – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa. $B/O_t^k < 1$ – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k. $B/O_t^k > 1$ – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k. <i>Brak wartości</i> – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.</p>
<p>Wskaźnik długotrwalego bezrobocia</p> $WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$	<p>Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotnym).</p>
<p>Wskaźnik płynności bezrobotnych</p> $WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$	<p>Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. $WPB_t^k < 1$ – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. $WPB_t^k = 1$ – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie. $WPB_t^k > 1$ – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k. <i>Brak wartości</i> – napływ jest równy zeru.</p>

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych następuje poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wcześniej wyliczone mierniki. **Zawody deficytowe** charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. **Zawody maksymalnie deficytowe** wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero. Przyjęto, że **zawody**

zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany, a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym. Natomiast **zawody nadwyżkowe** odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody **maksymalnie nadwyżkowe** to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub <i>brak wartości</i>	$WPB_t^k \geq 1$ lub <i>brak wartości</i>
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub <i>brak wartości</i>	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

2.1. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Ostrołęka.

Tabela nr 18. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMALNY DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów		Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)			
4132	Operatorzy wprowadzania danych		2	100,00	100,00			
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku		1	6,25	0,00			
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami		1	28,57	28,57			
3118	Kreślarze		1	46,15	38,46			
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości		1		0,00			
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych		1	0,00	0,00			
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni		1	100,00	90,00			
4414	Technicy archiwistów i pokrewni		1	62,50	62,50			
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych		0	100,00	50,00			
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi		0	33,33	0,00			
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń		0	100,00	100,00			
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		0	66,67	66,67			
7413	Monterzy linii elektrycznych		0	0,00	0,00			
8157	Operatorzy maszyn do prania		0	33,33	33,33			
DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięcz na liczba bezrobotnych	Średniomiesięcz na liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,25	3,17	0,08		1,00	66,67	66,67
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,25	1,33	0,19			6,25	6,25
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,08	0,42	0,20			0,00	0,00
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0,08	0,33	0,25			0,00	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	0,33	0,92	0,36		2,00	100,00	90,91
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	2,33	5,00	0,47	50,00	1,00		0,00
9122	Czyściciele pojazdów	0,08	0,17	0,50		1,00	50,00	50,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i	0,67	1,33	0,50	0,00	1,00	0,00	0,00

	ceramicznych							
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	2,42	4,08	0,59	33,33	1,00	0,00	0,00
3322	Przedstawiciele handlowi	1,58	2,67	0,59	0,00	1,50	41,38	31,03
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	10,75	16,50	0,65	55,56	1,40	22,22	22,22
4120	Sekretarki (ogólne)	0,75	0,92	0,82	0,00	2,00	90,91	72,73

RÓWNOWAGA

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
4323	Pracownicy do spraw transportu	0,17	0,17	1,00	100,00	100,00
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	5,17	5,00	1,03	5,56	0,00

Tabela nr 19. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMALNA NADWYŻKA										
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych								
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	27								
7323	Introligatorzy i pokrewni	4								
3230	praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	1								
2153	Inżynierowie telekomunikacji	1								
NADWYŻKA										
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)		
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	49,50	0,50	99,00	81,13	0,89	0,00	0,00		
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	8,50	0,25	34,00	70,00	0,85	100,00	0,00		
7125	Szklarze	3,25	0,17	19,50	75,00	0,86	100,00	50,00		
3254	Technice fizjoterapii i masażyści	4,17	0,42	10,00	80,00	0,75	100,00	100,00		
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	10,92	3,58	3,05	75,00	0,87	46,51	13,95		
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	0,50	0,25	2,00	100,00	0,00	100,0	100,00		

W wyniku przeprowadzonej analizy do zawodów maksymalnie deficytowych w mieście Ostrołęka należy zaliczyć: operatorów wprowadzania danych, operatorów urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku, dealerów i maklerów aktywów finansowych, pozostałych pracowników zajmujących się sprzątniem, kreślarzy, trenerów, instruktorów i działaczy sportowych, techników archiwistów i pokrewni, monterów linii elektrycznych. Natomiast wśród zawodów deficytowych uwzględniamy: doradców finansowych i inwestycyjnych, agentów ubezpieczeniowych, pracowników usług osobistych, formowaczy wyrobów szklanych, krajaczy i szlifierzy szkła, asystentów nauczycieli operatorów urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru, czyścicieli pojazdów, operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych, operatorów maszyn do produkcji wyrobów papierniczych, elektryków budowlanych i pokrewnych, sekretarki, przedstawicieli handlowych. Badanie wykazało dwa zawody w równowadze tj. : pracownicy do spraw transportu, kierowcy i operatorzy wózków jezdniowych

Wśród zawodów nadwyżkowych dominują branże w których rzadko pojawiają się wolne miejsca pracy, albo w ogóle nie występują. Wśród takich zawodów należy wymienić: krawców, kuźnierzy, kapeluszników i pokrewnych, specjalistów do spraw wychowania małego dziecka, szklarzy, technicy fizjoterapii i masażyści, pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej, bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją

Wśród zawodów maksymalnie nadwyżkowych wymienić należy: rolników produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujących na własne potrzeby, introligatorów i pokrewnych, inżynierów telekomunikacji.

2.2 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrołęckim

Tabela nr 19. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku powiat ostrołęckim (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Maksymalny deficyt

Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
4132	Operatorzy wprowadzania danych	1	100,00	100,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	1		0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0	100,00	100,00
3251	Asystenci dentyści	0	75,00	75,00
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	100,00	60,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1	100,00	16,67
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0	100,00	100,00

DEFICYT

Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	0,17	0,25	0,67	-	1,00	66,67	66,67
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0,75	1,25	0,60	-	-		0,00

Tabela nr 20. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod	Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy			odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
				wskaźnik dostępności ofert pracy	odsetek ofert subsydiowanych (%)	
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,17	0,17	1,00	100,00	50,00
2166	projektanci grafiki i multimediiów	0,17	0,17	1,00	100,00	50,00

Tabela nr 21. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	16
6114	Rolnicy upraw mieszanych	8
2141	Inżynierowie ds. przemysłu i produkcji	7
2643	Filolodzy i tłumacze	4
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	2

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	44,00	0,92	48,00	70,21	0,82	72,73	0,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	7,58	0,17	45,50	66,67	0,80	100,00	100,00
3331	Spedytorzy i pokrewni	2,50	0,08	30,00	66,67	0,67	100,00	100,00
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	50,42	2,92	17,29	65,45	0,93	9,09	9,09
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	1,75	0,17	10,50	100,00	0,50	100,00	100,00

W wyniku przeprowadzonej analizy do zawodów maksymalnie deficytowych w powiecie ostrołęckim należy zaliczyć: operatorów wprowadzania danych, kierowników do spraw strategii i planowania, kierowników do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowania, specjalistów do spraw sprzedaży, asystentów dentystycznych, pomocników bibliotecznych, pracowników obsługi biura, pracowników obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów, pracowników sprzedaży i pokrewni, układaczy towarów na półkach, natomiast wśród zawodów deficytowych uwzględniamy: sprzedawców w stacji paliw, adwokatów, radców prawnych i prokuratorów.

Badanie wykazało dwa zawody w równowadze: lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji, projektanci grafiki i multimediiów.

Wśród zawodów nadwyżkowych dominują branże, w których rzadko pojawiają się wolne miejsca pracy, albo w ogóle nie występują. Wśród takich zawodów należy wymienić: pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne, monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych, spedytorzy i pokrewni, masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni, robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani. Wśród zawodów maksymalnie nadwyżkowych wymienić należy: betoniarzy, betoniarzy zbrojarzy i pokrewnych, rolników upraw polowych, betoniarzy, inżynierów do spraw przemysłu i produkcji, filozofów i tłumaczy, specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych.

III. ANALIZA UMIEJĘTNOŚCI I UPRAWNIENI

Kolejnym elementem monitoringu jest analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy – zarówno od strony popytowej i podaźowej. Przedstawione w niej są uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych (stanowią najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności i uprawnień, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy (stanowią najwyższy odsetek ofert pracy w których są wymagane). Analiza umiejętności i uprawnień przeprowadzona została w powiązaniu z zawodami, co pozwoliło na wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej. Zestawianie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy. Jeśli większość umiejętności i uprawnień, które najczęściej posiadają bezrobotni pokrywa się z tymi, które występują po popytowej stronie rynku pracy – to można wysnuć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie. Natomiast, gdy w wyniku przeprowadzonej analizy –umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, niż te posiadane przez bezrobotnych w danej grupie zawodów – można wysnuć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno-zawodowej na badanym rynku pracy.

Jako uzupełnienie analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, zbadane zostały cechy grupy osób bez zawodu. Grupa ta charakteryzowana jest według posiadanego wykształcenia i posiadanych umiejętności i uprawnień.

3.1 Analiza umiejętności i uprawnień w mieście Ostrołęka

Najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami są: wywieranie wpływu, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków (w przypadku specjalistów) oraz współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń (w przypadku techników i innego średniego personelu).

Co dziesiąta osoba bezrobotna z terenu miasta Ostrołęka nie posiada zawodu. Najwięcej osób bezrobotnych bez zawodu legitymuje się wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i poniżej, czyli po szkołach, które nie nadają uprawnień do pracy w zawodzie.

Tabela nr 22. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Komunikacja ustna/komunikatywność	25,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	25,00
				Współpraca w zespole	25,00
				Wykonywanie obliczeń	25,00
				Wywieranie wpływu	25,00
2	SPECJALIŚCI			Wywieranie wpływu	44,19
				Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	18,60
				Współpraca w zespole	11,63
				Komunikacja ustna/komunikatywność	8,06
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	4,03
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Współpraca w zespole	33,33
				Wykonywanie obliczeń	16,67
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	16,67

				Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,73
				Wywieranie wpływu	1,73
4	PRACOWNICY BIUROWI			Planowanie i organizacja pracy własnej	50,00
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	6,25
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,00
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Planowanie i organizacja pracy własnej	47,06
				Wywieranie wpływu	11,76
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	5,88
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
				Współpraca w zespole	0,00
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY			Wykonywanie obliczeń	100,00
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	60,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	0,00

Tabela nr 23. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku – miasto Ostrołęka (na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)
Ogółem	3 314	693	20,91%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	665	319	47,97%
zasadnicze zawodowe	839	31	3,69%
średnie ogólnokształcące	401	209	52,12%
policealne i średnie zawodowe	920	129	14,02%
wyższe	489	5	1,02%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	290	20	6,90%
szkoła przysposabiająca do pracy	2	0	0
technikum	141	80	56,74%
liceum ogólnokształcące	128	100	78,13%
liceum profilowane	5	5	100,00%
technikum uzupełniające	7	1	14,29%
liceum uzupełniające	13	3	23,08%
szkoła policealna	55	7	12,73%
wyższa	368	3	0,82%
brak danych źródłowych	2305	474	20,56%

3.2 Analiza umiejętności i uprawnień w powiecie ostrołęckim.

Najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami są: planowanie i organizacja pracy własnej, komunikacja ustna/ komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie internetu, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna

Średnio co czwarta osoba bezrobotna z terenu powiatu ostrołęckiego nie posiada zawodu. Najwięcej osób bezrobotnych bez zawodu legitymuje się wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i poniżej, czyli po szkołach, które nie nadają uprawnień do pracy w zawodzie.

Tabela nr 24. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY			Komunikacja ustna/ komunikatywność	20,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	20,00
				Współpraca w zespole	20,00
				Wykonywanie obliczeń	20,00
				Wywieranie wpływu	20,00
2	SPECJALIŚCI			Planowanie i organizacja pracy własnej	37,50
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	4,17
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	4,17
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,17
				Wykonywanie obliczeń	4,17
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Wywieranie wpływu	38,30
				Wykonywanie obliczeń	2,13

				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,13
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,00
				Czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00
4	PRACOWNICY BIUROWI			Komunikacja ustna/ komunikatywność	100,00
				Obsługa komputera i wykorzystanie internetu	0,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	0,00
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Wywieranie wpływu	100,00
				Komunikacja ustna/ komunikatywność	50,00
				Planowanie i organizacja pracy własnej	50,00
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00
				Współpraca w zespole	0,00
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY			Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	
				Planowanie i organizacja pracy własnej	
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			Planowanie i organizacja pracy własnej	100,00

Tabela nr 25. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku – powiat ostrołęcki (na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	5 001	1 379	27,57%
wg poziomu wykształcenia			
gimnazjalne i poniżej	1 214	556	45,84%
zasadnicze zawodowe	1 360	78	5,74%
średnie ogólnokształcące	516	302	58,53%
policealne i średnie zawodowe	1 383	438	31,67%
wyższe	528	5	0,95%
wg typu ukończonej szkoły			
zasadnicza szkoła zawodowa	535	55	10,28%
szkoła przysposabiająca do pracy	3	0	0,00%
technikum	399	251	62,91%
liceum ogólnokształcące	217	163	75,12%
liceum profilowane	35	33	94,29%
technikum uzupełniające	26	8	30,77%
liceum uzupełniające	15	4	26,67%
szkoła policealna	58	9	15,52%
wyższa	458	6	1,31%
brak danych źródłowych	3 255	850	26,11%

IV. ANALIZA RYNKU EDUKACYJNEGO

W ramach analizy rynku edukacyjnego dokonuje się analizy uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz analizy absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Analiza liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych pozwala określić potencjalny zasób siły roboczej wchodzącej na rynek. W przypadku zawodów nadwyżkowych, relatywnie duża liczba uczniów ostatnich klas, mogących podjąć zatrudnienie, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, może przyczynić się do wzrostu bezrobocia w omawianym zawodzie. Wyklucza to również zasadność przeprowadzania szkoleń w obrębie uprawnień niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Analiza ta umożliwi także określenie, czy deficyt występujący w danym zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz czy uzasadnione jest przeprowadzanie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie uprawnień warunkujących zatrudnienie w badanym zawodzie. Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności. Wyróżniona grupa w całości będzie podlegała analizie, a plany edukacyjne przyszłych absolwentów zostały w niej pominięte na poziomie PUP i WUP, co wynika z faktu, że absolwenci często kontynuują naukę poza miejscem stałego zamieszkania/zameldowania. Celem analizy jest uzyskanie pełnej informacji o rynku edukacyjnym, w tym o potencjalnym zasobie siły roboczej wchodzącej na rynek pracy. Powyższa analiza została przygotowana w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego dotyczące liczby studentów na ostatnim roku studiów wyższych według uczelni wyższych oraz kierunku kształcenia. Stopień agregacji danych uniemożliwia w sposób jednoznaczny porównanie z wynikami uzyskanymi z poprzednich etapów analizy, zwłaszcza z wyróżnionymi elementarnymi grupami zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Trudności te wynikają z faktu, iż nie zawsze jest możliwość precyzyjnego przyporządkowania kierunku studiów do elementarnej grupy zawodów.

Celem analizy sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych na rynku pracy jest wskazanie w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. A zatem pozwala ona na konstruowanie wiążących wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego oraz wyższego.

Analiza została wykonana w oparciu o następujące dane:

- a) liczbę bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły ponadgimnazjalnej lub nazwa uczelni wyższej) oraz bezrobotnych i absolwentów wg zawodu i specjalności (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych) lub kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych) z systemu Syriusz,
- b) liczbę uczniów ostatnich klas, w tym którzy zdali egzamin maturalny z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- c) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- d) liczbę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, według zawodu i specjalności oraz ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) z Systemu Informacji Oświatowej MEN,
- e) liczbę absolwentów szkół wyższych według kierunków nauki oraz nazwy uczelni wyższej (badanie GUS),
- f) liczbę studentów pierwszego i ostatniego roku studiów (badanie GUS).

W analizie za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę, która w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczeniu o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych opierała się na:

- a) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów,
- b) zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- c) oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0 % (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100 % (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Analiza ta ma na celu sprawdzenie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne.

4.1. Analiza rynku edukacyjnego w mieście Ostrołęka.

Z przeprowadzonej analizy, w mieście Ostrołęka występują uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych w zawodach zdefiniowanych jako deficytowe: elektrycy budowlani i pokrewni, natomiast w zawodach nadwyżkowych: pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej. Nie występują zawody zrównoważone.

Największy wskaźnik agregacji bezrobotnych wśród absolwentów w mieście Ostrołęka występuje wśród osób kończących zasadniczą szkołę zawodową. Wskaźnik agregacji zmniejszył się wśród absolwentów techników.

Tabela nr 26. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, nadwyżkowych w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół Ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0
3118	Kreślarze	0
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
3322	Przedstawiciele handlowi	0
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	0
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	0
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	0
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7315	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	13
7413	Monterzy linii elektrycznych	0
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	0
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0

Zawody nadwyżkowe

Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjal nych
Kod	Nazwa	
2153	Inżynierowie telekomunikacji	0
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	0
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	0
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	0
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy społecznej	71
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	0
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	0
7125	Szklarze	0
7323	Introligatorzy i pokrewni	0
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0
Zawody zrównoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjal nych
Kod	Nazwa	
4323	Pracownicy do spraw transportu	0
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	0

Tabela nr 27. Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	43	25	0	3	0%	6,98%
szkoła przysposabiająca do pracy	5	0	0	0	0%	0%
technikum	567	315	0	24	0%	4,23%
liceum ogólnokształcące	914		0	27	0%	2,95%
liceum profilowane	0	0	0	0		
liceum uzupełniające	0	0	0	0		
szkoła policealna	203	61	0	11	0%	5,42%
Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	

	ogółem	posiadający tytuł zawodowy	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	18	18	12	66,67%
szkoła przysposabiająca do pracy	11		0	
technikum	163	163	36	22,09%
liceum ogólnokształcące	1 021		35	3,43%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	104	104	12	11,54%

4.2 Analiza rynku edukacyjnego w powiecie ostrołęckim

Z przeprowadzonej analizy, w powiecie ostrołęckim nie ma uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w zawodach zdefiniowanych jako deficytowe czy zrównoważone. Natomiast występują uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych kształcących się w zawodach nadwyżkowych – fryzjerzy.

Największy wskaźnik agregacji bezrobotnych wśród absolwentów w powiecie ostrołęckim występuje wśród osób kończących zasadniczą szkołę zawodową i szkołę policealną. Wskaźnik agregacji zmniejszył się w większości typów szkół (największy spadek zanotowano wśród absolwentów liceów uzupełniających oraz liceów ogólnokształcących).

Tabela nr 28. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz zrównoważonych w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0
3251	Asystenci dentystyczni	0
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0
4411	Pomocnicy biblioteczni	0
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	0
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	0
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0
2643	Filolodzy i tłumacze	0
3331	Spedytorzy i pokrewni	0
6114	Rolnicy upraw mieszanych	0
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0

7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	0
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	0
Zawody zrównoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0

Tabela nr 29. Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej MRPiPS)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	50	3	0	30	0,00%	60,00%
szkoła przysposabiająca do pracy	3	0	0	0	0,00%	0,00%
technikum	216	60	0	52	0,00%	24,07%
liceum ogólnokształcące	252	0	0	35	0,00%	13,89%
liceum profilowane	0	0	0	0		
liceum uzupełniające	0	0	0	1		
szkoła policealna	25	12	0	11	0,00%	44,00%

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	12	12	46	383,33%
szkoła przysposabiająca do pracy	2		0	
technikum	77	77	161	209,09%
liceum ogólnokształcące	148		71	47,97%
liceum profilowane	0		0	
liceum uzupełniające	0		2	
szkoła policealna	3	3	10	333,33%

V. BADANIE KWESTIONARIUSZOWE PRZEDSIĘBIORSTW

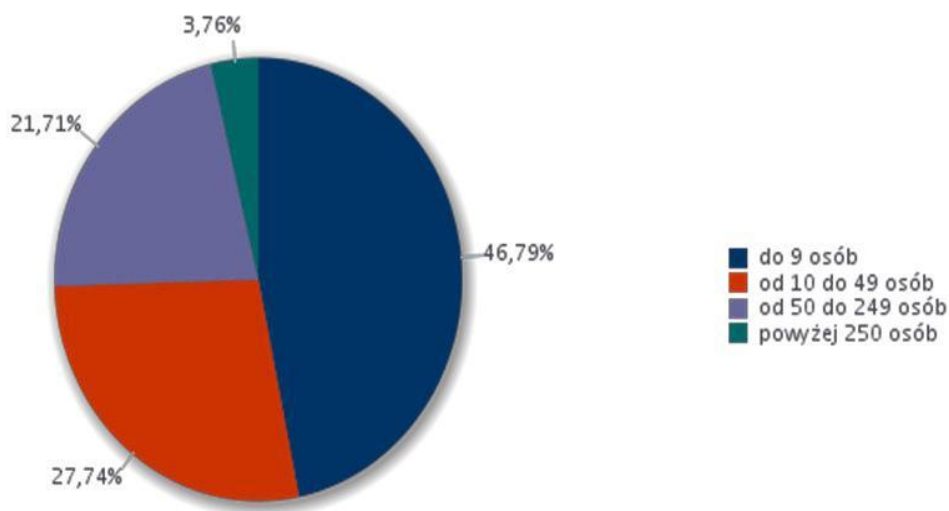
Pełniejszy obraz kierunków oraz natężenia zmian zachodzących w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej na lokalnym rynku pracy pozwoli nakreślić analiza zatrudnienia w oparciu o badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw. Badanie pośrednio pozwala na porównanie oczekiwań pracodawców z cechami osób zarejestrowanych jako bezrobotne. Do szczegółowych celów badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw zalicza się uzyskanie informacji o:

- a) dotychczasowych (ujęcie diagnostyczne) oraz planowanych (ujęcie prognostyczne) kierunkach zmian zatrudnienia oraz ich skali
- b) bieżącej strukturze zatrudnienia przedsiębiorstw, w podziale na wielkie grupy zawodów (zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy),
- c) planowanej strukturze zatrudnienia, z uwzględnieniem wielkich grup zawodów oraz umiejętności najbardziej pożądanych przez pracodawcę w danym zawodzie / specjalności,
- d) problemach zgłaszanych przez przedsiębiorstwa w procesie rekrutacji pracowników w ujęciu zawodów oraz umiejętności najczęściej brakujących kandydatom do pracy,
- e) roli powiatowych urzędów pracy w kwestii poszukiwania nowych pracowników przez lokalne firmy.

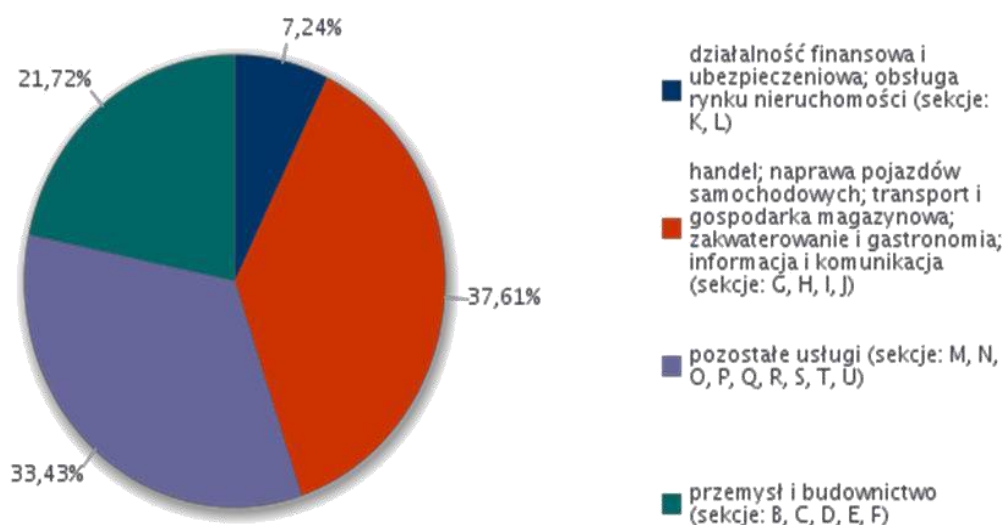
Dodatkowo wyniki badania stanowią podstawę do budowy prognoz, o rocznym horyzoncie czasowym, co umożliwia określenie potencjału siły roboczej w ujęciu lokalnym, zarówno według wielkich grup zawodów, jak i zawodów/specjalności. Ankietyzacja przedsiębiorstw stanowi również źródło informacji odnośnie sposobów rekrutacji, udziału w tym procesie powiatowych urzędów pracy oraz umożliwia wskazanie trudności, jakie napotykają pracodawcy w procesie pozyskiwania nowych kandydatów do pracy. Badanie kwestionariuszowe pozwala w kompleksowy sposób na opisanie zależności i zmian jakie zachodzą w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy.

5.1. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw w mieście Ostrołęka.

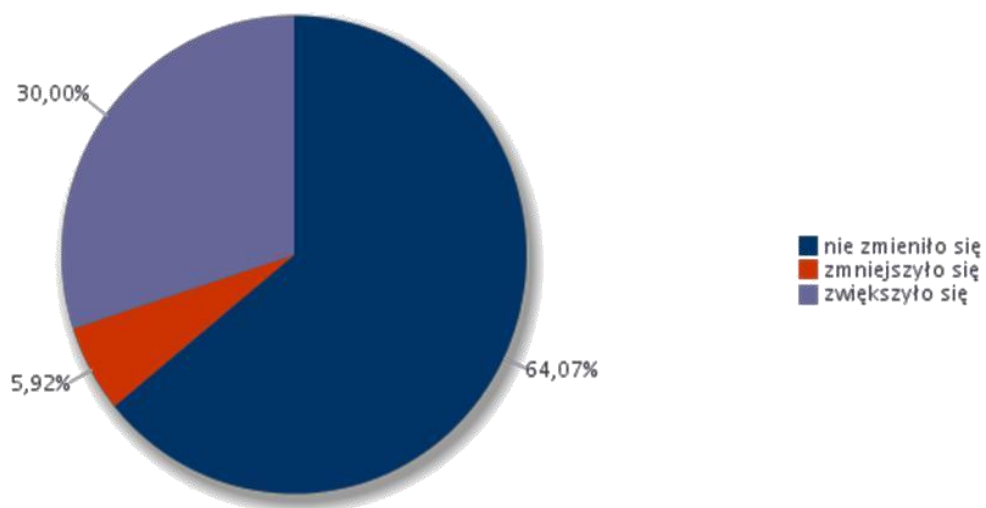
Badanie zrealizowane zostało przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce we wrześniu 2015 roku w postaci przeprowadzenia ustrukturyzowanych ankiet telefonicznych. Do badania wybrano losową próbę wygenerowaną z bazy GUS. Liczba przedsiębiorstw ankietyzowanych z terenu miasta Ostrołęka wyniosła 91 (61 – mikro, 21- małe, 8 – średnie,1- inny),

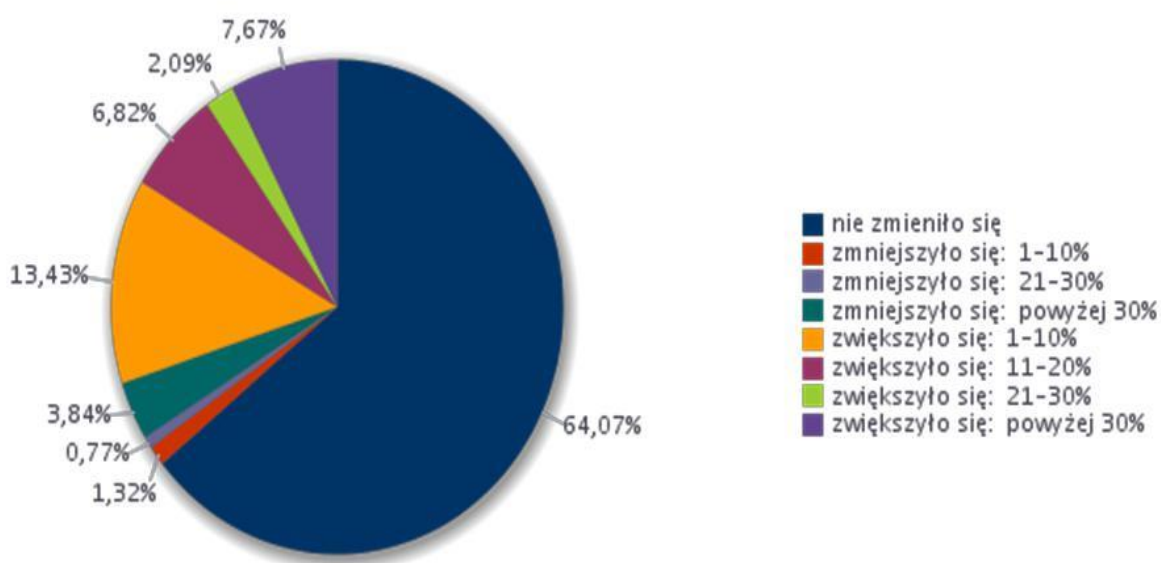
Wykres 3 - Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 4 - Struktura badanych przedsiębiorstw wg rodzaju działalności – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 5 - Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

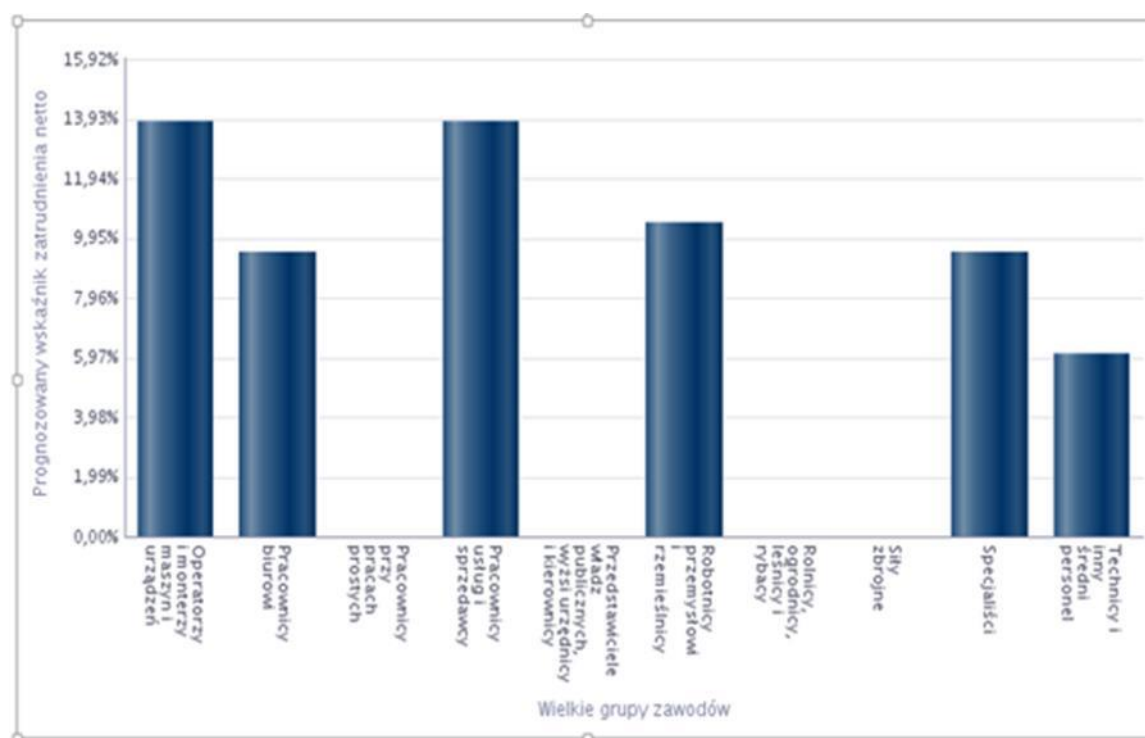

Wykres 6 - Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku wyniósł 24,08%.

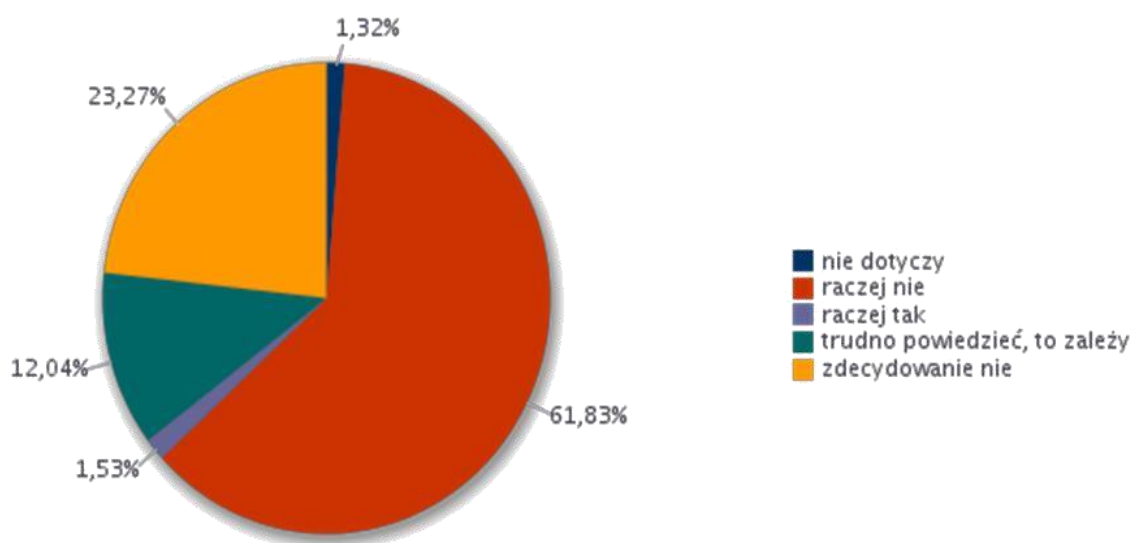
Tabela nr 30. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	7,02
Pracownicy biurowi	9,16
Pracownicy przy pracach prostych	7,79
Pracownicy usług i sprzedawcy	1,85
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1,85
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	5,60
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	10,58
Technicy i inny średni personel	3,28

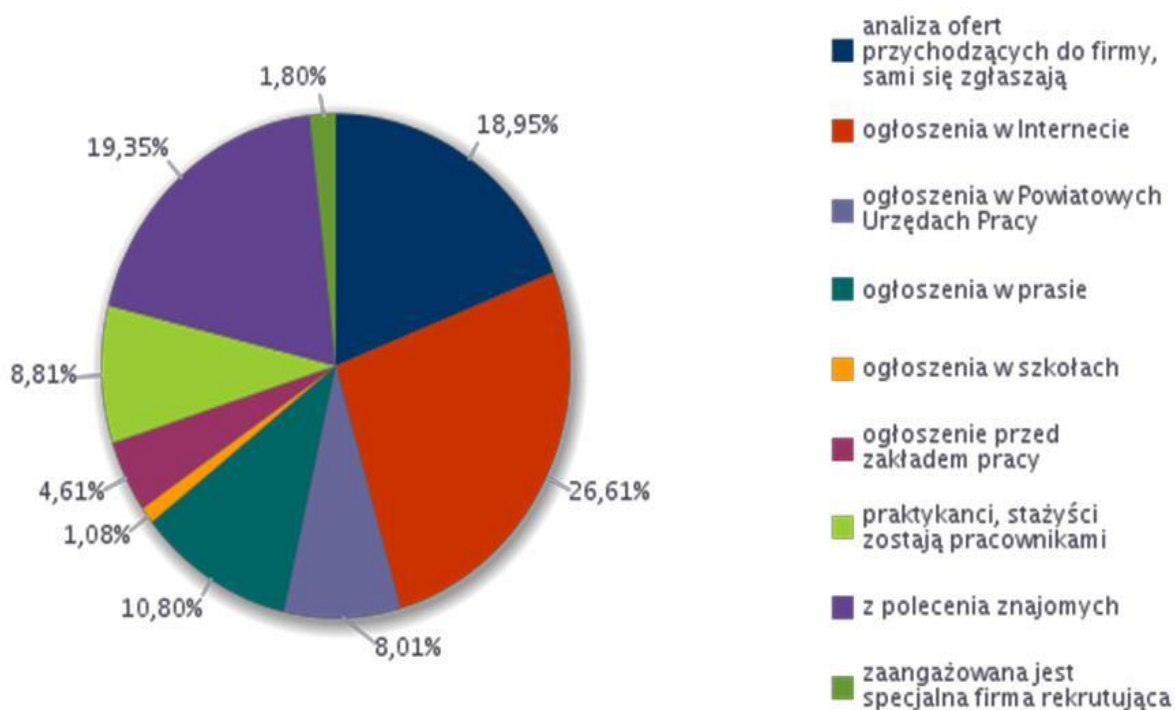

Wykres 7 – Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

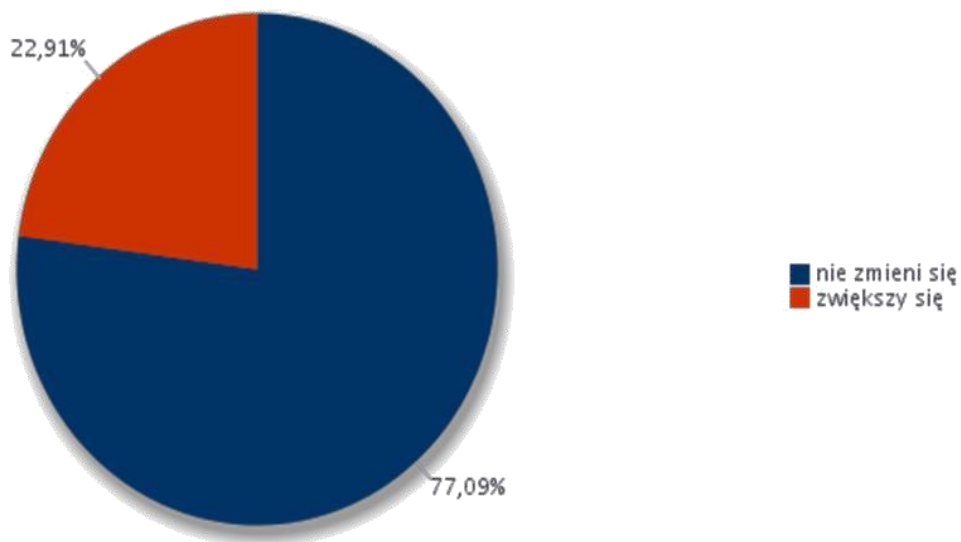

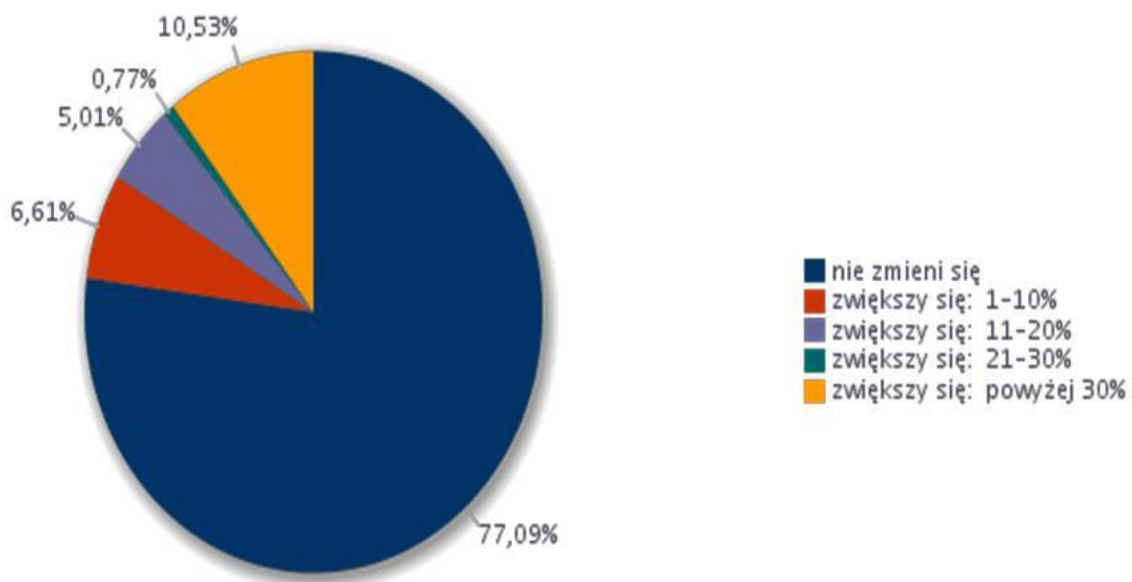
Wykres 8 - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 9 - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu pozyskiwania nowych pracowników w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 10 - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 11 - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela nr 31. Zawody w jakich trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Malarze budowlani i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie	0,00%	0

	wniosków		
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Ogółem (bez względu na zawód)	komunikacja ustna / komunikatywność	3,85%
planowanie i organizacja pracy własnej		3,85%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		3,85%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		3,85%	0
współpraca w zespole		3,85%	0
wykonywanie obliczeń		3,85%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		3,85%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0

Wśród zawodów, w jakich przedsiębiorstwa mają problem ze znalezieniem odpowiedniego kandydata do pracy Pracodawcy z terenu miasta Ostrołęka wskazywali m.in. kierowników w handlu hurtowym i detalicznym, malarzy budowlanych i pokrewnych, posadzkarzy, parkieciarzy i glazurników.

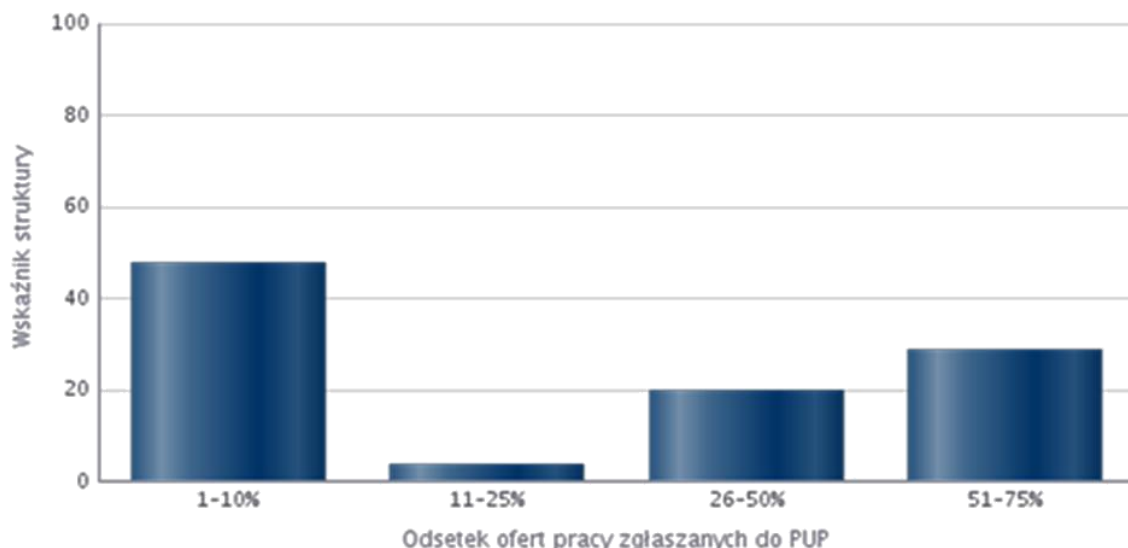
Najczęściej wymieniane przez Pracodawców umiejętności, których oczekują od kandydatów do pracy to: komunikacja ustna, komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wykonywanie, obliczeń, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, czytanie ze zrozumieniem oraz współpraca w zespole.

Ponad 8,1% ankietowanych Pracodawców zgłasza większość wolnych miejsc pracy do urzędu pracy.

Tabela nr 32. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	47,57
11-25%	3,80
26-50%	19,99
51-75%	28,64

Pracodawcy najczęściej zgłaszają do Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce oferty w zawodach: kierowca samochodu ciężarowego, mechanik samochodów ciężarowych, nauczyciel psycholog, nauczyciel, pozostali nauczyciele szkół podstawowych, pozostali nauczyciele szkół specjalnych, pracownik prac dorywczych. sprzedawca, kasjer, cieśla, kucharz oraz murarz. Dominują tutaj zawody pedagogiczne, jednak związane jest to z faktem, iż w badaniu kwestionariuszowym dużą grupę ankietowanych stanowili pracodawcy z sektora edukacji.

Wykres 12 - Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela nr 33. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do PUP – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

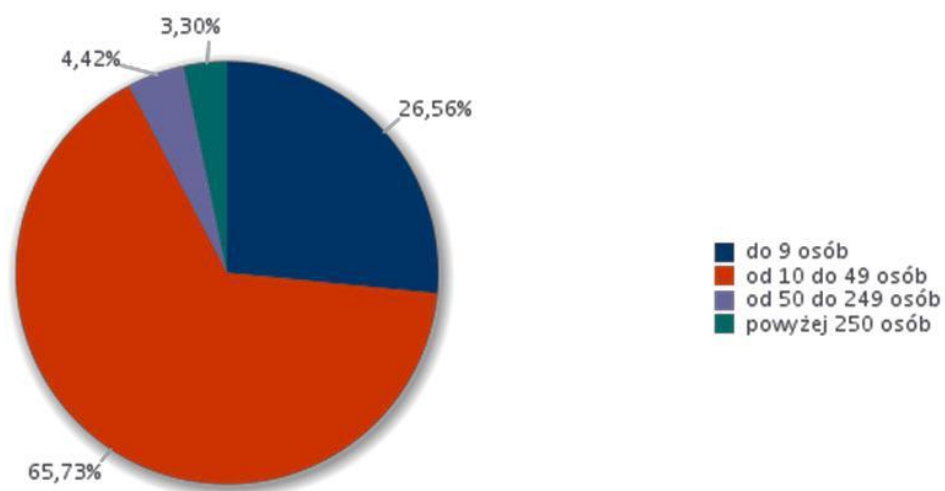
Zawód	Wskaźnik struktury
Kierowca samochodu ciężarowego	8,55%
Mechanik samochodów ciężarowych	8,55%
Nauczyciel psycholog	8,55%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	8,55%
Pozostali nauczyciele szkół specjalnych	8,55%
Pracownik prac dorywczych	8,55%
Kierowca samochodu dostawczego	4,16%
Pozostali drukarze	4,16%
Specjalista do spraw rachunkowości	4,16%
Doradca finansowy	2,42%
Dostawca potraw	2,42%
Glazurnik	2,42%
Kierownik apteki	2,42%
Kosmetolog	2,42%
Lakiernik wyrobów drzewnych	2,42%
Murarz	2,42%
Nauczyciel przedszkola	2,42%
Posadzkarz	2,42%
Pozostali szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	2,42%
Projektant wzornictwa przemysłowego	2,42%
Sprzedawca*	2,42%
Stolarz meblowy	2,42%
Technik farmaceutyczny*	2,42%
Technik księgarstwa*	2,42%

Tabela nr 34. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2015 roku – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Bez zawodu	100,00%	0,00%	100,00%
Doradca finansowy	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca autobusu	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca mechanik	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca samochodu dostawczego	100,00%	0,00%	100,00%
Kierownik apteki	100,00%	0,00%	100,00%
Lakiernik wyrobów drzewnych	100,00%	0,00%	100,00%
Magazynier	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel języka obcego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	100,00%	0,00%	100,00%
Operator ładowarki	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali lekarze specjaliści	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali monterzy sprzętu elektronicznego	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali nauczyciele szkół specjalnych	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	100,00%	0,00%	100,00%
Robotnik gospodarczy	100,00%	0,00%	100,00%
Sekretarka	100,00%	0,00%	100,00%
Spawacz	100,00%	0,00%	100,00%
Specjalista do spraw rachunkowości podatkowej	100,00%	0,00%	100,00%
Sprzedawca*	100,00%	0,00%	100,00%
Sprzątaczką biurowa	100,00%	0,00%	100,00%
Stolarz meblowy	100,00%	0,00%	100,00%
Technik administracji*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik farmaceutyczny*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik prac biurowych*	100,00%	0,00%	100,00%

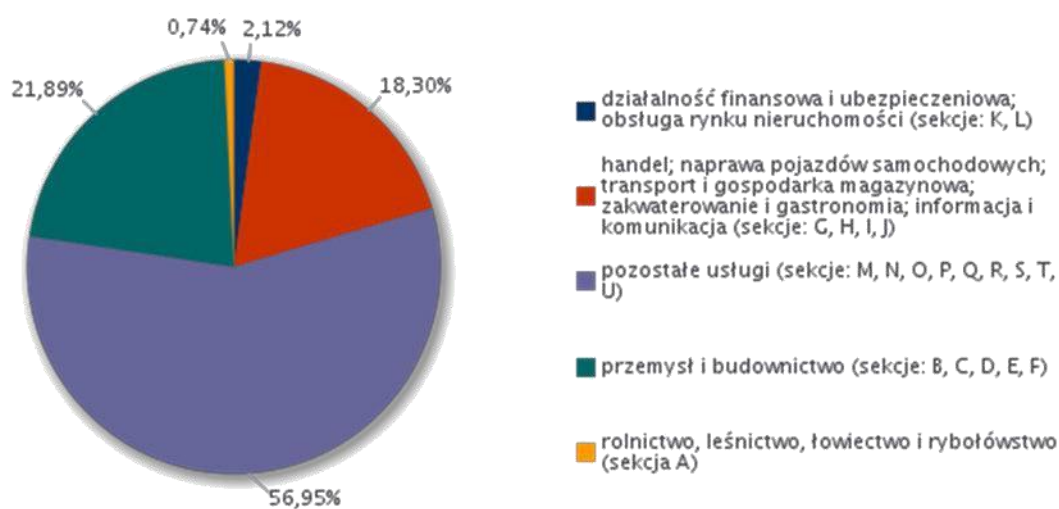
5.2 Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw w powiecie ostrołęckim

Badanie zrealizowane zostało przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce w miesiącu wrześniu 2015 roku w postaci przeprowadzenia ustrukturyzowanych ankiet telefonicznych. Do badania wybrano losową próbę wygenerowaną z bazy GUS. Liczba przedsiębiorstw ankietyzowanych z terenu powiatu Ostrołęckiego wyniosła 74 (36 – mikro, 31 – małe, 5 – średnie, 2 – inny)

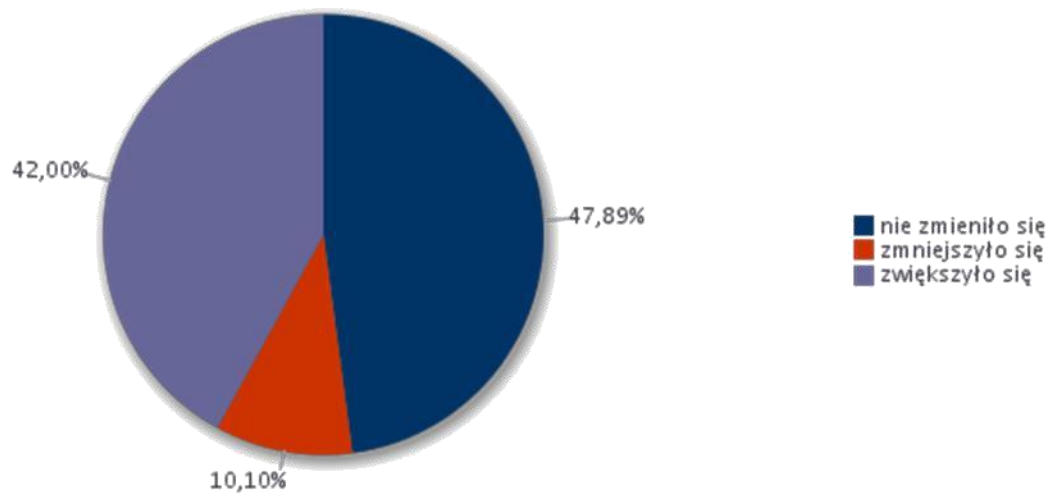
Wykres 13 - Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

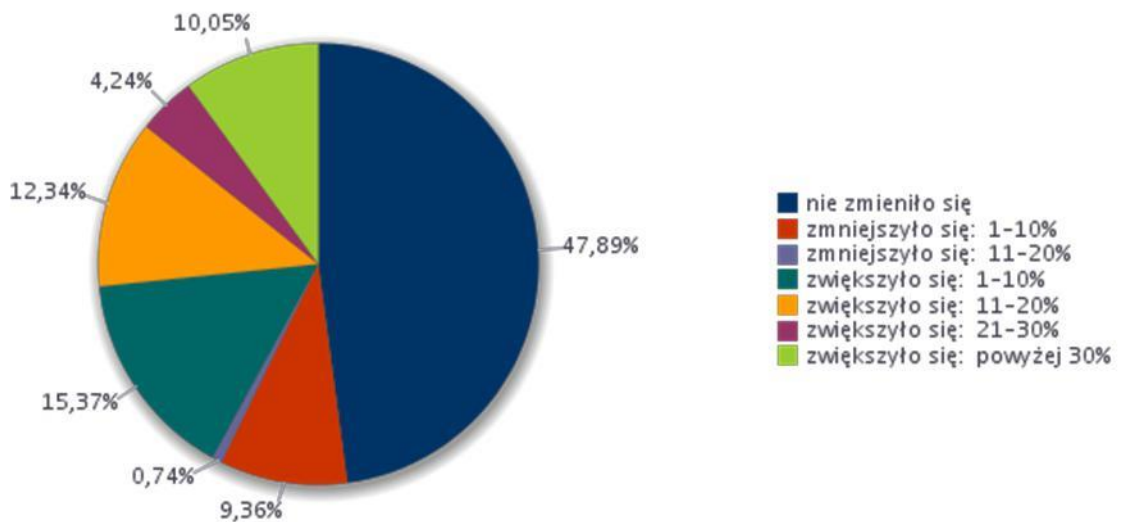

Wykres 14 - Struktura badanych przedsiębiorstw wg rodzaju działalności – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 15 - Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

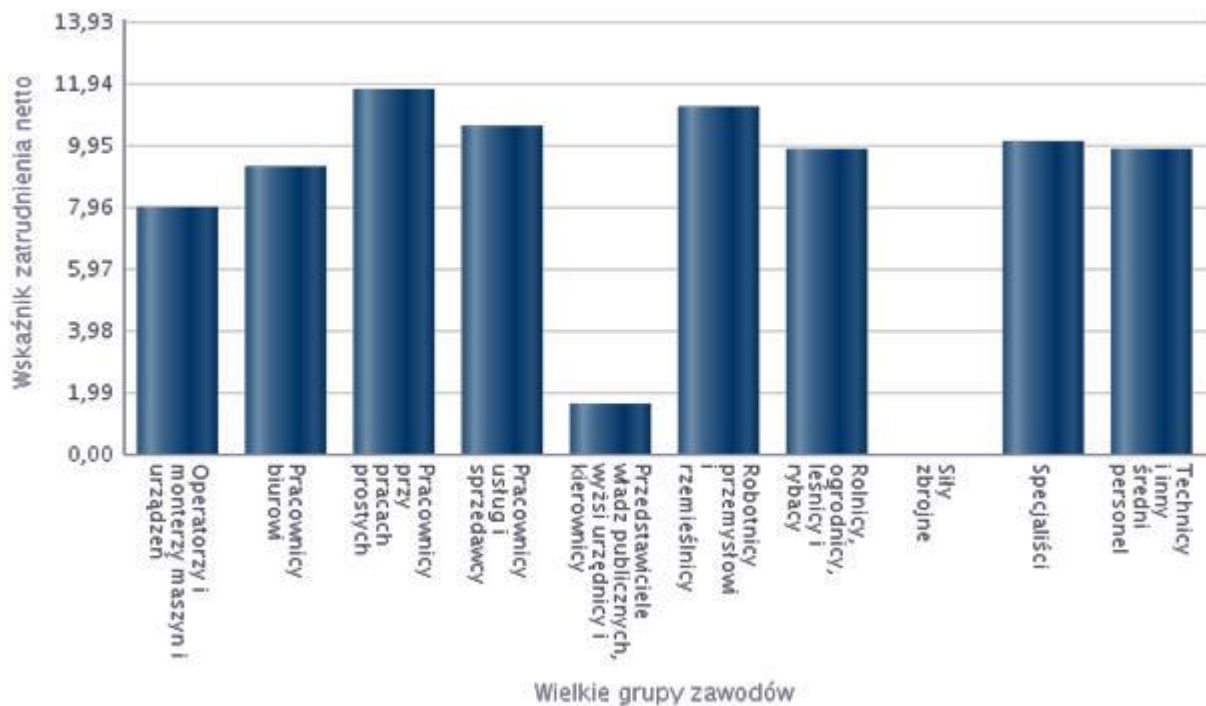

Wykres 16 - Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

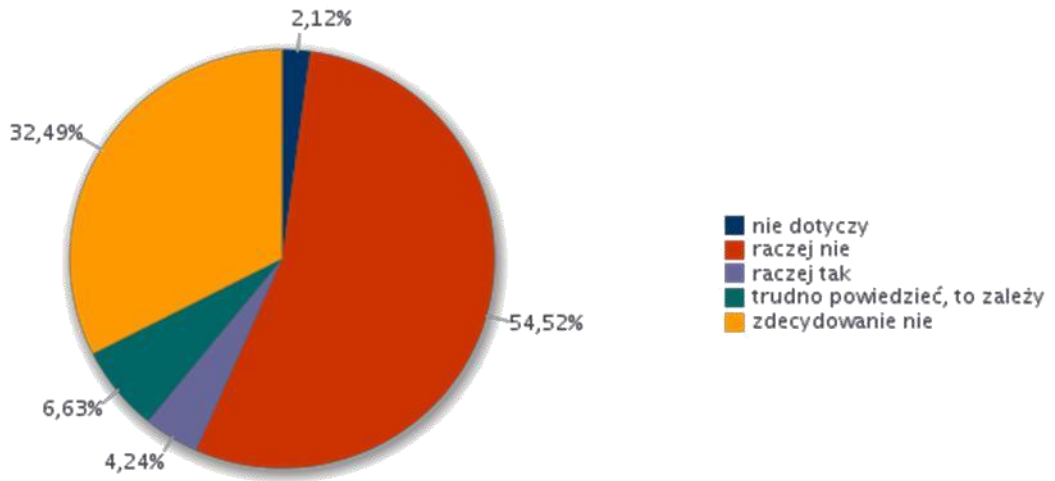
Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku w powiecie ostrołęckim wyniósł 31,90

Tabela nr 35. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

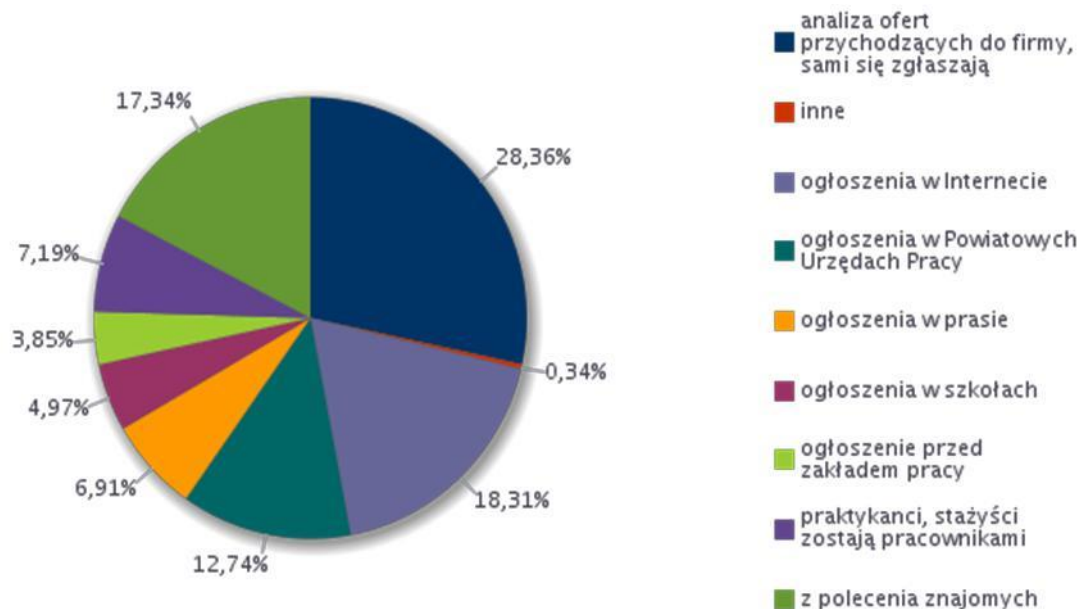
Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	7,95
Pracownicy biurowi	9,27
Pracownicy przy pracach prostych	11,71
Pracownicy usług i sprzedawcy	10,58
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1,61
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	11,20
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	9,78
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	10,04
Technicy i inny średni personel	9,78

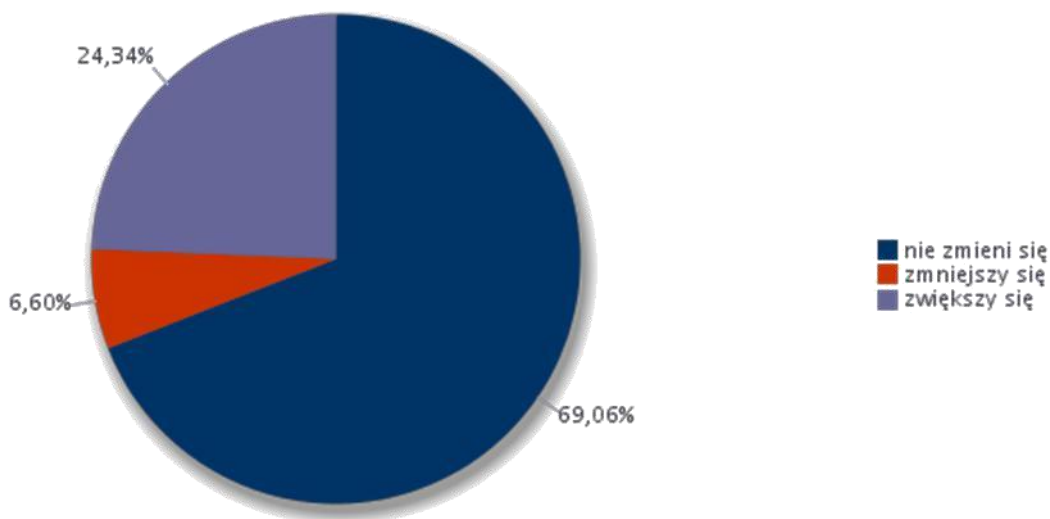
Wykres 17 - Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

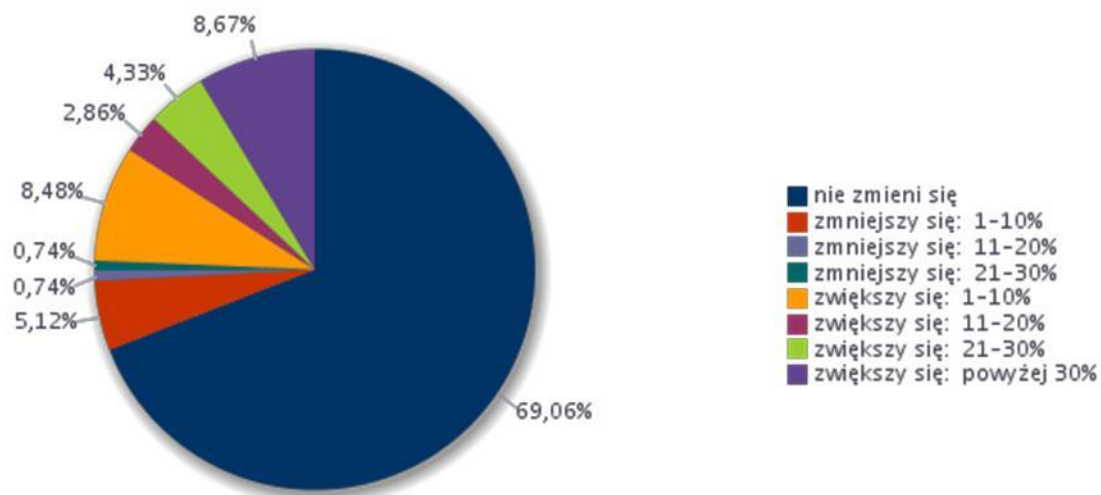
Wykres 18 - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 19 - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu pozyskiwania nowych pracowników w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 20 - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wykres 21 - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela nr 36. Zawody w jakich trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Nauczyciele szkół specjalnych	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
znajomość języków obcych	0,00%	0	
Ogółem (bez względu na zawód)	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,85%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,85%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,85%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,85%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,85%	0
	współpraca w zespole	3,85%	0
	wywieranie wpływu	3,85%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0	

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0

Wśród zawodów, w jakich przedsiębiorstwa mają problem ze znalezieniem odpowiedniego kandydata do pracy Pracodawcy z terenu powiatu ostrołęckiego wskazywali m.in. nauczycieli szkół specjalnych, pracowników wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany, środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia.

Najczęściej wymieniane przez Pracodawców umiejętności, których oczekują od kandydatów do pracy to: komunikacja ustna, komunikatywność, czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, współpraca w zespole oraz wywieranie wpływu,

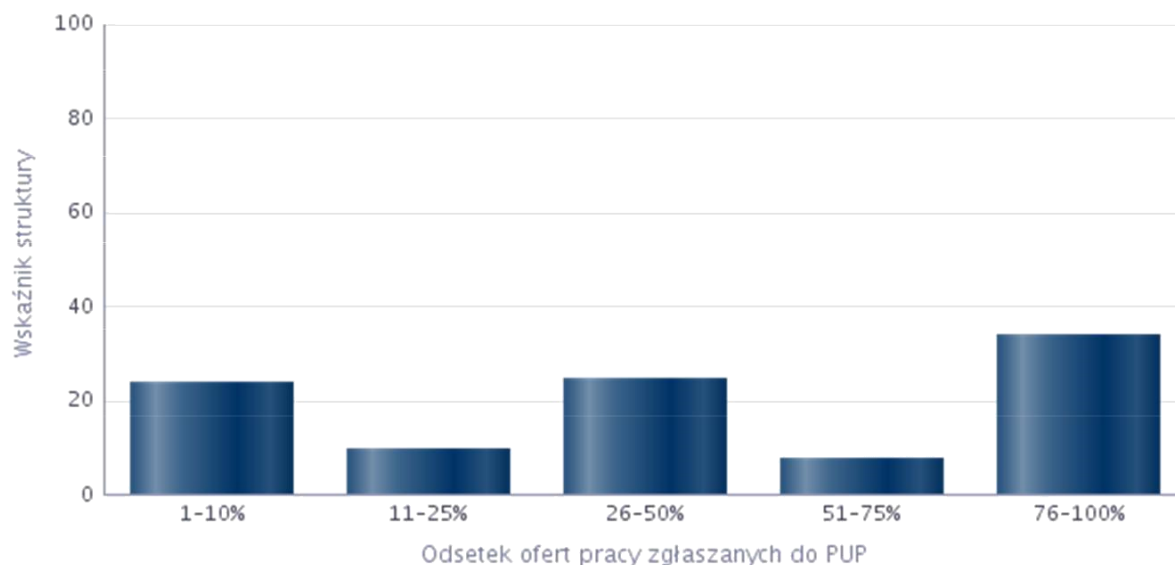
Ponad 12% zankietowanych Pracodawców zgłasza większość wolnych miejsc pracy do urzędu pracy.

Tabela nr 37. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	38,66
11-25%	7,56
26-50%	28,47
51-75%	10,19
76-100%	15,12

Pracodawcy najczęściej zgłaszają do urzędu pracy oferty w zawodach: asystent nauczyciela przedszkola, blacharz, fakturzystka, fizjoterapeuta, kelner, kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych), kucharz, logopeda, nauczyciel instruktor, nauczyciel upośledzonych umysłowo, nauczyciel wychowania fizycznego, opiekunka środowiskowa, pracownik socjalny. Dominują tutaj zawody pedagogiczne, jednak związane jest to z faktem, iż w badaniu kwestionariuszowym dużą grupę ankietowanych stanowili pracodawcy z sektora edukacji.

Wykres 22 - Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela nr 38. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do powiatowych urzędów pracy – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawód	Wskaźnik struktury
Nauczyciel przedszkola	6,28%
Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	5,97%
Robotnik gospodarczy	5,97%
Asystent nauczyciela przedszkola	4,43%
Błacharz*	4,43%
Fakturzystka	4,43%
Fizjoterapeuta	4,43%
Kelner*	4,43%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	4,43%
Kucharz*	4,43%
Logopeda	4,43%
Nauczyciel instruktor	4,43%
Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopeda)	4,43%
Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	4,43%
Opiekunka środowiskowa*	4,43%
Pracownik socjalny	4,43%
Psycholog	4,43%
Sprzątaczką biurową	4,43%
Technik administracji*	4,43%
Technik prac biurowych*	4,43%
Piekarz*	1,85%
Kierowca samochodu dostawczego	1,54%
Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1,54%
Ubojowy	1,54%

Tabela nr 39. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2015 roku – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)
Asystent nauczyciela przedszkola	100,00%	0,00%
Blacharz*	0,00%	100,00%
Dyrektor szkoły	100,00%	0,00%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	0,00%	100,00%
Konserwator części / sprzętu	100,00%	0,00%
Kontroler jakości produktów spożywczych	100,00%	0,00%
Księgowy	50,00%	0,00%
Nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej	100,00%	0,00%
Nauczyciel nauczania początkowego	100,00%	0,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%
Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	100,00%	0,00%
Nauczyciel wychowania fizycznego	100,00%	0,00%
Operator maszyn do produkcji wyrobów drewnianych	100,00%	0,00%
Operator pras w produkcji drzewnej	0,00%	100,00%
Pedagog	100,00%	0,00%
Piekarz*	100,00%	0,00%
Pomoc kuchenna	0,00%	0,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	100,00%	0,00%
Pomocnik piekarza	100,00%	0,00%
Pozostali nauczyciele szkół specjalnych	0,00%	0,00%
Pozostali pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	100,00%	0,00%
Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	100,00%	0,00%
Robotnik gospodarczy	100,00%	0,00%
Rzeźnik-wędliniarz	0,00%	0,00%
Sprzedawca	100,00%	0,00%
Sprzątaczką biurowa	76,38%	0,00%
Technik administracji	100,00%	0,00%
Technik prac biurowych	100,00%	0,00%

VI. PROGNOZA LOKALNEGO RYNKU PRACY

Prognoza została przygotowana w oparciu o odpowiedzi na wybrane pytania uzyskane w ramach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Wnioskowanie na podstawie pytań o zmianie w wielkości oraz strukturze zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, przygotowywane zostało na rok 2016.

Wykonane badanie dostarcza jedynie informacji o prognozowanych kierunkach zmian obserwowanych w poszczególnych grupach zawodów, a nie o poziomie kształtowania się danego czynnika w badanym momencie czasu. Dlatego w przypadku uzyskanych wyników, należy zwrócić uwagę nie tylko na to czy wyliczony wskaźnik przyjmuje wartość dodatnią czy ujemną (co świadczy o przewadze odpowiednio optymistycznych bądź pesymistycznych opinii respondentów), ale w szczególności na kierunek zmian.

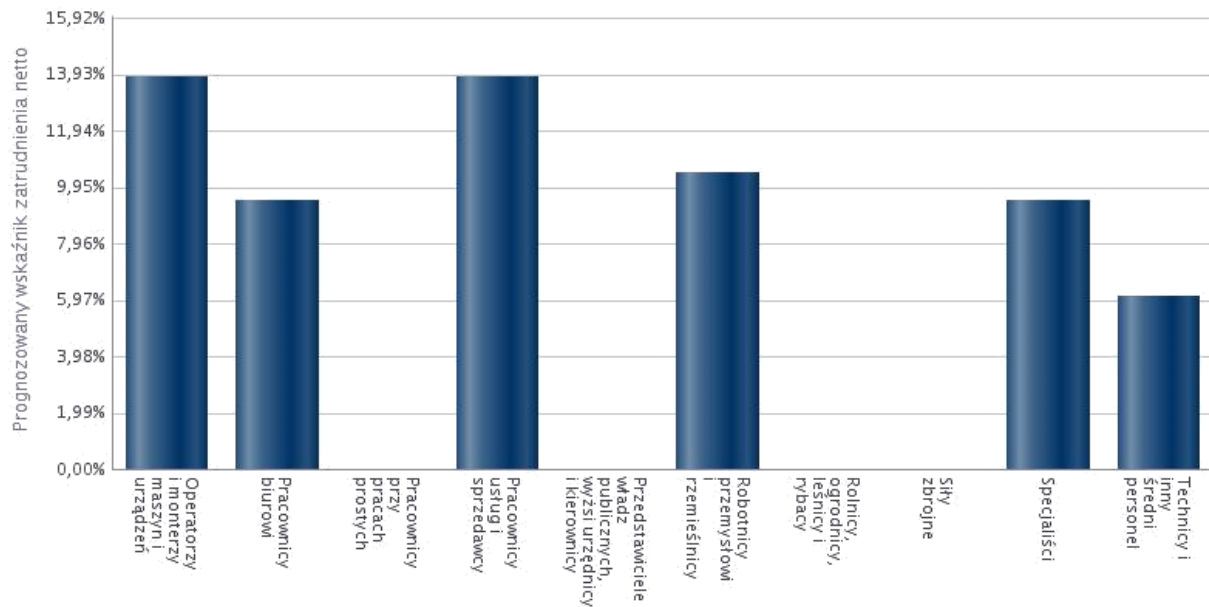
6.1. Prognoza lokalnego rynku pracy miasto Ostrołęka.

Zawodami, w których Pracodawcy z terenu miasta Ostrołęka zamierzają zwiększyć zatrudnienie są między innymi: elektromechanik pojazdów samochodowych, kierowca samochodu ciężarowego, mechanik pojazdów ciężarowych, sprzedawca, doradca finansowy, kucharz, technik farmaceutyczny.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem wynosi 22,91 %.

Tabela nr 40. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	13,85%
Pracownicy biurowi	9,49%
Pracownicy przy pracach prostych	0,00%
Pracownicy usług i sprzedawcy	13,85%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	10,48%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	9,49%
Technicy i inny średni personel	6,12%

Wykres 23 - Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela nr 41. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w roku 2015 – miasto Ostrołęka (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawód	Wskaźnik struktury
Elektromechanik pojazdów samochodowych*	7,78%
Kierowca samochodu ciężarowego	7,78%
Mechanik samochodów ciężarowych	7,78%
Sprzedawca*	6,09%
Doradca finansowy	4,40%
Kierowca samochodu dostawczego	3,79%
Kucharz*	3,79%
Operator wprowadzania danych	3,79%
Pozostali lekarze specjaliści	3,79%
Pozostałe maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	3,79%
Technik farmaceutyczny*	3,79%
Asystent do spraw księgowości	2,20%
Asystent nauczyciela przedszkola	2,20%
Elektromonter linii kablowych	2,20%
Glazurnik	2,20%
Murarz	2,20%
Pilarz	2,20%
Posadzkarz	2,20%
Pozostali magazynierzy i pokrewni	2,20%
Pozostali specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	2,20%
Projektant wzornictwa przemysłowego	2,20%
Recepcjonista	2,20%
Serwisant sprzętu komputerowego	2,20%
Spawacz	2,20%
Specjalista do spraw sprzedaży	2,20%
Stolarz meblowy	2,20%
Szpachlarz	2,20%
Technik informatyk*	2,20%

Do umiejętności i cech szczególnie istotnych dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których planują zatrudnić należy wymienić:

- wyuczony zawód,
- doświadczenie zawodowe,
- dodatkowe uprawnienia,
- obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych,
- obsługa komputera i wykorzystanie Internetu,
- znajomość języków obcych,
wykonywanie obliczeń,
- zarządzanie ludźmi / przywództwo,
wywieranie wpływu,
- komunikacja ustna / komunikatywność,
planowanie i organizacja pracy własnej,
- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim,
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków,
- przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność,
- sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,
- współpraca w zespole.

6.2 Prognoza lokalnego rynku pracy – powiat ostrołęcki

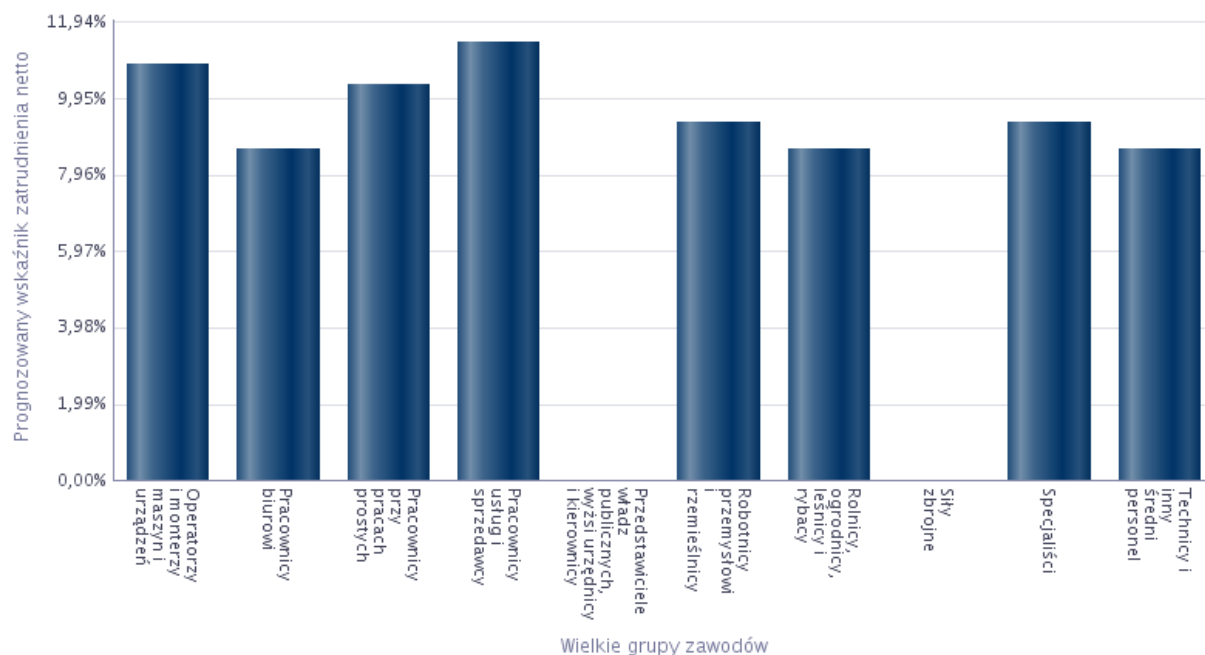
Zawodami, w których Pracodawcy z terenu powiatu ostrołęckiego zamierzają zwiększyć zatrudnienie są między innymi: kucharz, blacharz, kierowca operator wózków jezdniowych, operator pras w produkcji drzewnej, pilarz, pomoc kuchenna, pozostali asystenci nauczycieli, technik administracji, technik prac biurowych, sprzedawca.

Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem wynosi 17,74 %

Tabela nr 42. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	10,84%
Pracownicy biurowi	8,61%
Pracownicy przy pracach prostych	10,30%
Pracownicy usług i sprzedawcy	11,40%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,31%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	8,61%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	9,31%
Technicy i inny średni personel	8,61%

Wykres 24 - Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Tabela nr 43. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w roku 2016 – powiat ostrołęcki (opracowanie własne na podstawie informacji rocznej opublikowanej przez MRPiPS)

Zawód	Wskaźnik struktury
Kucharz*	11,60%
Blacharz*	5,80%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	5,80%
Operator pras w produkcji drzewnej	5,80%
Pilarz	5,80%
Pomoc kuchenna	5,80%
Pozostali asystenci nauczycieli	5,80%
Pozostali nauczyciele szkół specjalnych	5,80%
Technik administracji*	5,80%
Technik prac biurowych*	5,80%
Sprzedawca*	4,08%
Nauczyciel przedszkola	3,91%
Kierowca samochodu dostawczego	2,02%
Kierowca samochodu osobowego	2,02%
Magazynier	2,02%
Pomocniczy robotnik budowlany	2,02%
Pomocnik piekarza	2,02%
Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	2,02%
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	2,02%
Stolarz*	2,02%

Do umiejętności i cech szczególnie istotnych dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których planują zatrudnić należy wymienić:

- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
- dodatkowe uprawnienia
- doświadczenie zawodowe
- komunikacja ustna / komunikatywność
- obsługa komputera i wykorzystanie Internetu
- obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych planowanie i organizacja pracy własnej
- przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna współpraca w zespole
- wykonywanie obliczeń
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków wyuczony zawód
- wywieranie wpływu
- zarządzanie ludźmi/przywództwo
- znajomość języków obcych

WNIOSKI

Przedstawiony raport za 2015 rok ma charakter diagnostyczny. Raport przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę. Dlatego też przedstawione informacje należy przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami rynku pracy oraz zmieniającą się sytuacją gospodarczą regionu. Niniejsze sprawozdanie nie jest i nie powinno być jedynym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół gimnazjalnych.

Na koniec 2015 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce zarejestrowanych było 8 308 osób bezrobotnych co stanowi spadek o 11,39 % w stosunku do roku poprzedniego (miasto Ostrołęka: zarejestrowanych 3 311 osób, spadek o 11,66%, powiat ostrołęcki: zarejestrowanych 4 997 osób, spadek o 11,22%).

Biorąc pod uwagę napływ w 2015 roku osób bezrobotnych można dostrzec, iż w perspektywie lat ubiegłych struktura zawodowa osób bezrobotnych z terenu powiatu ostrołęckiego nie ulega większym zmianom. Najliczniej reprezentowanym zawodem jest sprzedawca, który na dodatek jest silnie sfeminizowany – blisko 90 %. Na kolejnych miejscach znaleźli się mechanicy pojazdów samochodowych, mechanicy i pokrewni, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych.

Czynnikami zaczynającym mieć decydujące znaczenie przy zatrudnieniu są kompetencje. Pracodawcy oczekują osób doświadczonych, profesjonalistów w danej branży, jednocześnie będących elastycznymi. Ciągły rozwój istniejących na rynku firm, ich dostosowywanie do dynamicznie zmieniających się trendów panujących na rynku sprawiają, iż bardzo trudno jest osobom w krótkim okresie czasu dopasowywać kwalifikacje do rynku pracy i zdobywać doświadczenie w konkretnym zawodzie.

Dynamika zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy uniemożliwia ustalenie kierunków kształcenia na dłuższy okres czasu. Kierunki wnioskowanych do zdobycia umiejętności, podnoszenia kwalifikacji czy przekwalifikowania zawodowego winny być rozpatrywane indywidualnie, zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem zgłaszanym przez pracodawców oraz potrzebami osób bezrobotnych, gdyż to zwiększa efektywność podejmowanych działań czyli szansę zatrudnienia po zdobyciu wnioskowanych kwalifikacji. Przy uruchamianiu szkoleń, przekwalifikowania zawodowego należy także zwrócić uwagę na zapotrzebowanie na

kwalifikacje i umiejętności występujące wśród pracodawców działających w mieście Ostrołęka, powiecie ostrołęckim i powiatach ościennych. To zwiększa szanse na podjęcie zatrudnienia wśród osób uwzględniających w procesie poszukiwania pracy możliwość zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.

W celu rozwoju kształcenia ustawicznego, a także promowania idei uczenia się przez całe życie konieczne jest nałożenie nacisku na partnerską współpracę instytucji z obszaru rynku pracy, edukacji i szkoleń. Współpraca ta daje możliwość realizacji regionalnej polityki w zakresie uczenia się przez całe życie i zmierza do wypracowania rozwiązań dotyczących mierzenia jakości usług edukacyjno-zawodowych oraz szerszego dostępu do informacji na temat oferty w tym zakresie dla mieszkańców regionu.

Przeprowadzona analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych pokazuje nam liczną grupę osób bez zawodu. Powinni to być potencjalni klienci systemu edukacji ustawicznej. Obserwacja struktury i ruchu bezrobotnych wyróżnia zawody, które cechuje zarówno wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu. Zawody te to np.: sprzedawca, robotnik gospodarczy.

Nadmiar pracowników występuje w większości zawodów i specjalności, a nadmiaru tego rynek pracy nie jest w stanie wchłonąć. Wzrost zapotrzebowania na pracowników w nowych zawodach i specjalnościach nie nadąża za rosnącym napływem bezrobotnych z zawodów tracących rację bytu oraz miejsc pracy likwidowanych w wyniku restrukturyzacji i automatyzacji procesów przemysłowych. Procesy zachodzące w życiu społecznym i gospodarczym powodują zmiany na rynku pracy, które wymuszają na społeczeństwie zmianę podejścia do pracy. Nowa sytuacja wymaga od pracowników elastyczności zawodowej oraz aktywności edukacyjnej prawie przez całe życie. Dużego znaczenia nabierają szkolenia bezrobotnych, oparte na technologiach występujących u pracodawców z terenu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Ostrołęce.

Spis wykresów:

- Wykres 1** - Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce w 2015 roku- z terenu miasta Ostrołęka
- Wykres 2**– Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2015 roku- z terenu powiatu ostrołęckiego
- Wykres 3**– Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych Pracowników-miasto Ostrołęka
- Wykres 4** - Struktura badanych przedsiębiorstw wg rodzaju działalności- miasto Ostrołęka
- Wykres 5** – Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku - miasto Ostrołęka
- Wykres 6** – Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku- miasto Ostrołęka
- Wykres 7** - Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 r. - miasto Ostrołęka
- Wykres 8** - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 r.- miasto Ostrołęka
- Wykres 9** - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu pozyskiwania nowych pracowników w 2015 r.- miasto Ostrołęka
- Wykres 10** - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 r. – miasto Ostrołęka
- Wykres 11** - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku- miasto Ostrołęka
- Wykres 12** - Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP- miasto Ostrołęka
- Wykres 13** – Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników- powiat ostrołęcki
- Wykres 14**– Struktura badanych przedsiębiorstw wg rodzaju działalności- powiat ostrołęcki
- Wykres 15** – Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku- powiat ostrołęcki
- Wykres 16** – Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku – powiat ostrołęcki
- Wykres 17**- Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015r. - powiat ostrołęcki

- Wykres 18** - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 r.- powiat ostrołęcki
- Wykres 19** - Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu pozyskiwania nowych pracowników w 2015 r.- powiat ostrołęcki
- Wykres 20** - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku –powiat ostrołęcki
- Wykres 21** - Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku- powiat ostrołęcki
- Wykres 22** - Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP- powiat ostrołęcki
- Wykres 23** – Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów - miasto Ostrołęka
- Wykres 24** - Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów - powiat ostrołęcki

Spis tabel:

Tabela nr 1. Wybrane kategorie bezrobotnych w mieście Ostrołęka na koniec 2014 i 2015 r.

Tabela nr 2. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy- miasto Ostrołęka

Tabela nr 3. Zgłoszone w 2015 roku wolne stanowiska pracy wg zawodów- miasto Ostrołęka

Tabela nr 4. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa w 2015 roku- miasto Ostrołęka

Tabela nr 5. Grupy zawodów, w których napływ bezrobotnych był największy w 2015 roku- miasto Ostrołęka

Tabela nr 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2015 roku- miasto Ostrołęka

Tabela nr 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2015 roku- miasto Ostrołęka

Tabela nr 8. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2015 roku- miasto Ostrołęka

Tabela nr 9. Wybrane kategorie bezrobotnych w powiecie ostrołęckim na koniec 2014 i 2015 roku

Tabela nr 10. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy- powiat ostrołęcki

Tabela nr 11. Zgłoszone w 2015 roku wolne stanowiska pracy wg zawodów- powiat ostrołęcki

Tabela nr 12. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych jest największa w 2015 powiat ostrołęcki

Tabela nr 13. Grupy zawodów, w których napływ bezrobotnych był największy w 2015 roku- powiat ostrołęcki

Tabela nr 14. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był najwyższy w 2015 roku –powiat ostrołęcki

Tabela nr 15. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2015 roku- powiat ostrołęcki

Tabela nr 16. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2015 roku- powiat ostrołęcki

Tabela nr 17. Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy w 2015 roku - powiat ostrołęcki

- Tabela nr 18.** Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku - miasto Ostrołęka
- Tabela nr 19.** Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku - miasto Ostrołęka
- Tabela nr 20.** Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku - powiat ostrołęcki
- Tabela nr 21.** Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2015 roku
- powiat ostrołęcki
- Tabela nr 22.** Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku - powiat ostrołęcki
- Tabela nr 23.** Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku - miasto Ostrołęka
- Tabela nr 24.** Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku- miasto Ostrołęka
- Tabela nr 25.** Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku – powiat ostrołęcki
- Tabela nr 26.** Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku- powiat ostrołęcki
- Tabela nr 27.** Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz zrównoważonych w 2015 roku- miasto Ostrołęka
- Tabela nr 28.** Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 r. – miasto Ostrołęka
- Tabela nr 29.** Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz zrównoważonych w 2015 r.- powiat ostrołęcki
- Tabela nr 30.** Liczba absolwentów i bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 r.- powiat ostrołęcki
- Tabela nr 31.** Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 r. - miasto Ostrołęka
- Tabela nr 32.** Zawody w jakich trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów
- miasto Ostrołęka
- Tabela nr 33.** Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP- powiat ostrołęcki
- Tabela nr 34.** Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do PUP – miasto Ostrołęka
- Tabela nr 35.** Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnieni w 2015r.- miasto Ostrołęka

Tabela nr 36. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 r. – powiat ostrołęcki

Tabela nr 37. Zawody w jakich trudno jest znaleźć odpowiednich kandydatów - powiat ostrołęcki

Tabela nr 38. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do PUP- powiat ostrołęcki

Tabela nr 39. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do powiatowych urzędów pracy – powiat ostrołęcki

Tabela nr 40. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach,
w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w 2015 r.- powiat ostrołęcki

Tabela nr 41. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów - miasto Ostrołęka

Tabela nr 42. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w roku 2016 - miasto Ostrołęka

Tabela nr 43. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów - powiat ostrołęcki

